

Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі

Қазақстан Республикасының қаржы секторына шолу

2026 жылғы шілде

Мазмұны

1. Банк секторы	10
2. Сақтандыру секторы	17
3. Бағалы қағаздар нарығы	22
4. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар (банктік емес сектор)	28
5. Микроқаржылық қызмет	30
6. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау	33

Кестелердің тізімі

1.1-кесте. Банк секторының құрылымы	10
2.1-кесте. Сақтандыру секторының құрылымы	17
3.1-кесте. Ұжымдық инвестициялар нарығының құрылымы	24
3.2-кесте. Бағалы қағаздар нарығының құрылымы	25
4.1-кесте. Банктік емес сектордың құрылымы	28
5.1-кесте. Микроқаржы секторының құрылымы	30
6.1-кесте. Қаралған жолданымдарды мәселенің сипаты бойынша бөлу	34

Суреттердің тізімі

1.1-сурет. Банктердің активтері	10
1.2-сурет. Өтімділігі жоғары активтер	10
1.3-сурет. Банктердің міндеттемелері, капиталы	11
1.4-сурет. Банктер кірістілігінің көрсеткіштері	11
1.5-сурет. Экономикаға берілген кредиттер портфелі	12
1.6-сурет. Экономикаға берілген кредиттер портфелінің құрылымы	12
1.7-сурет. Валюталар бойынша экономикаға берілген кредиттер	12
1.8-сурет. Бизнес субъектілеріне берілген қарыздар портфелі	13
1.9-сурет. Халыққа берілген кредиттер	13
1.10-сурет. Теңгемен берілген кредиттер бойынша орташа сараланған мөлшерлемелер	13
1.11-сурет. 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	14
1.12-сурет. Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттері	15
1.13-сурет. Теңгемен депозиттер бойынша мөлшерлемелер	15
2.1-сурет. Сақтандыру ұйымдарының активтері	17
2.2-сурет. Сақтандыру ұйымдары активтерінің құрылымы	17
2.3-сурет. Сақтандыру ұйымдарының резервтері және капиталы	18
2.4-сурет. Сақтандыру секторының кірістілігі	18
2.5-сурет. Сақтандыру сыйлықақыларының серпіні	19
2.6-сурет. Жасалған шарттардың саны	19
2.7-сурет. Сақтандыру төлемдерінің серпіні	19
2.8-сурет. Сақтандыру төлемдерінің саны	19
2.9-сурет. Сақтандыру сыйлықақылары және төлемдер	20
2.10-сурет. Қайта сақтандыруға берілген сыйлықақылар және қайта сақтанушылардан өтемақы	20
3.1-сурет. Акциялар нарығын капиталдандыру	22
3.2-сурет. Акциялар нарығындағы сауда-саттық көлемі	22
3.3-сурет. Айналыстағы облигациялар	23
3.4-сурет. Корпоративтік облигациялар нарығындағы сауда-саттық көлемі	23

3.5-сурет. Номинал бойынша мемлекеттік борыш сомасы	23
3.6-сурет. Мемлекеттік бағалы қағаздармен сауда-саттық көлемі	23
3.7-сурет. Инвестициялық қорлардың активтері	25
3.8-сурет. Инвестициялық пай қорлары активтерінің құрылымы	25
3.9-сурет. Орталық депозитарийдің номиналды ұстау жүйесіндегі шоттардың саны.....	26
3.10-сурет. Брокерлер және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельді басқарушылардың қаржылық көрсеткіштері.....	27
3.11-сурет. Брокерлер және (немесе) дилерлер және инвестициялық портфельді басқарушылар активтерінің құрылымы	27
4.1-сурет. Ипотекалық ұйымдардың активтері мен несие портфелі.....	28
4.2-сурет. Ипотекалық ұйымдардың міндеттемелері, капиталы	28
4.3-сурет. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың активтері мен несие портфелі	29
4.4-сурет. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың міндеттемелері, капиталы.....	29
5.1-сурет. МҚҚЖҰ активтерінің серпіні	30
5.2-сурет. МҚҚЖҰ міндеттемелерінің серпіні	31
5.3-сурет. МҚҚЖҰ меншікті капиталының серпіні	31
5.4-сурет. МҚҚЖҰ несие портфелінің сапасы.....	32
5.5-сурет. Жеке және заңды тұлғаларға, сондай-ақ жеке кәсіпкерлерге берілген микрокредиттер	32
6.1-сурет. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың жолданымдар саны	33
6.2-сурет. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың жолданымдар құрылымы	33

Қысқартулар мен аббревиатуралар тізімі

Агенттік	Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі
ТИАИҚ	Тәуекелмен инвестицияланатын акционерлік инвестициялық қор
ЕДБ	Екінші деңгейдегі банктер
ІЖӨ	Ішкі жалпы өнім
МБҚ	Мемлекеттік бағалы қағаздар
ЕОБ	Еуропа орталық банкі
ЖИПҚ	Жабық инвестициялық пай қоры
АИПҚ	Аралық инвестициялық пай қоры
ДК	Дара кәсіпкер
ІБ	Ірі бизнес
ШОБ	Шағын және орта бизнес
АИПҚ	Ашық инвестициялық пай қоры
ИПҚ	Инвестициялық пай қоры
РЕПО	Repurchase Agreement/ Сатып алу келісімі
ҚР	Қазақстан Республикасы
РФ	Ресей Федерациясы
БҚН	Бағалы қағаздар нарығы
ХЭОТ	Халықтың әлеуметтік осал топтары
ФРЖ	Федералдық резервтік жүйе
ETF	Биржада саудаланатын қор (exchange traded fund)
KASE	Қазақстан қор биржасы
ROA	Активтердің рентабельділігі (return on assets)
ROE	Меншікті капиталдың рентабельділігі (return on equity)
КЖ	Кірістерді жылыстату
ТҚҚ	Кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл
ТҚ	Терроризмді қаржыландыру
РФОБ	Ресей Федерациясының орталық банкі

Негізгі оқиғалар

2026 жылғы шілдеде жаһандық макроэкономикалық ахуал жоғары геосаяси белгісіздіктің, энергия жеткізгіштер бағасының құбылмалылығының және жетекші орталық банктердің ақша-кредит саясатының одан арғы траекториясына қатысты күтулердің ықпалында қалды. Жаһандық іскерлік белсенділіктің өсуі соңғы бес айдағы ең жоғары деңгейге дейін жеделдегенде, қаржы нарықтарының серпіні әртүрлі бағыттағы сипатты сақтап қалды.

Ірі экономикалардағы инфляциялық процестер 2026 жылғы шілдеде әртүрлі бағыттағы серпінмен сипатталды. АҚШ-та жылдық инфляция маусымдағы 3,5%-ға қарағанда 3,4%-ға дейін баяулады, бұл ретте базалық инфляция 2,6%-дан 2,5%-ға дейін төмендеді. Еуроаймақта жылдық инфляция 2026 жылғы маусымдағы 2,8%-ға қарағанда 2,9%-ға дейін, ал Ұлыбританияда 2026 жылғы маусымдағы 2,6%-дан 2,9%-ға дейін жеделдеді. Ресей Федерациясында жылдық инфляция 2026 жылғы шілдеде маусымдағы 6,02%-ға қарағанда 5,98%-ға дейін аздап баяулады.

Осының аясында жетекші орталық банктер шілдеде ақша-кредит саясатының қолданыстағы өлшемдерін басым түрде сақтап қалды. 29 шілдеде АҚШ федералдық резервтік жүйесі федералдық қорлар бойынша мөлшерлеменің нысаналы ауқымын қатарынан алтыншы рет 3,50-3,75% деңгейінде сақтап қалды. 23 шілдеде ЕОБ басқарушы кеңесі депозиттер бойынша мөлшерлемені 2,25%, қайта қаржыландырудың негізгі операциялары бойынша мөлшерлемені - 2,40% және маржиналдық кредиттеу бойынша мөлшерлемені - 2,65% деңгейінде өзгеріссіз қалдырды. Англия Банкі базалық мөлшерлемені алтыншы ай қатарынан 3,75% деңгейінде сақтап қалды. Өз кезегінде, Ресей Банкінің Директорлар кеңесі 24 шілдеде негізгі мөлшерлемені 25 базистік тармаққа жылдық 14,00%-ға дейін төмендетті.

2026 жылғы шілдеде DXY АҚШ долларының индексі 1,3%-ға, 101,19-дан 99,91-тармаққа дейін төмендеді, бұл 2026 жылғы маусымда нығайғаннан кейін АҚШ долларының біршама әлсіреуін көрсетеді. Американдық қор нарығының серпіні әртүрлі бағытта болды: S&P 500 индексі 0,1%-ға, 7 499,36-дан 7 489,72 тармаққа дейін, Nasdaq - 3,2%-ға, 26 213,72-ден 25 373,85 тармаққа дейін төмендеді, ал Dow Jones 0,3%, 52 319,20-дан 52 485,03 тармаққа дейін өсті, бұл капиталды жоғары технологиялар сегментінен дәстүрлі салаларға ауқымды қайта бөлуге байланысты. ЖИ-инфрақұрылымның өзін-өзі ақтау мерзімдерін қайта бағалау аясында шамадан тыс технологиялық сектордағы инвесторлардың пайданы белгілеуі Nasdaq индексінің құлдырауына әкелді, ал босаған қаражаттың экономиканың нақты секторының циклдік және қорғаныш акцияларына жылыстауы Dow Jones индексінің өсуін қамтамасыз етті. VIX құбылмалылық индексі («қорқыныш» индексі) бір айда маусымдағы 16,45-тен 2026 жылғы шілдеде 15,99-ға дейін 2,8%-ға төмендеді.

S&P Global есептейтін J.P. Morgan Global Composite PMI іскерлік белсенділігінің жаһандық индексі 2026 жылғы шілдеде бір ай бұрынғы 52,0 тармақтан 52,6 тармаққа дейін өсіп, соңғы бес айдағы ең жоғары деңгейге жетті. Индекстің өсуі әлемдік экономикалық белсенділіктің одан әрі кеңеюін көрсетеді. Шілдеде дамыған елдерде өндірістің өсу қарқыны жеделдеп, екі жылдан астам уақыттағы ең жоғары көрсеткіштердің біріне жетті. Сонымен қатар дамушы нарықтарда өсу 14 айлық ең төменгі деңгейге дейін бәсеңдеді. Шілдеде дамыған экономикалардағы іскерлік белсенділік негізінен қызмет көрсету секторын қалпына келтіру есебінен жеделдеді. Тұтынушылық белсенділіктің қосымша серпінін футболдан әлем чемпионатын өткізуге, ал АҚШ-та елдің 250 жылдығын мерекелеуге байланысты шығыстарды қоса алғанда, уақытша факторлар қамтамасыз етті. ЖИ-ға инвестициялар және қорғанысқа арналған мемлекеттік шығыстардың ұлғаюы экономикалық белсенділікке қолдау көрсетті. Сонымен қатар дамушы экономикаларда

халықтың сатып алу қабілетін шектейтін отын, энергия және азық-түлік бағаларының жоғары болуы аясында іскерлік белсенділіктің баяулауы байқалды. Дамыған экономикалардың ішінде іскерлік белсенділіктің ең жоғары өсу қарқыны АҚШ-та байқалды, онда көрсеткіш 2025 жылғы қазаннан бастап ең жоғарғы шекке жетті. Ірі дамушы экономикаларда серпін нашарлады: Үндістан мен Қытайда өсім баяулады, ал Бразилия мен Ресейде іскерлік белсенділіктің қысқаруы байқалды.

Brent маркалы мұнай бағасы 2026 жылғы шілдеде 23,6%-ға, барреліне 72,92 АҚШ долларынан 90,12 АҚШ долларына дейін өсіп, өткен айдағы төмендеудің едәуір бөлігін өтеді. Мұнай бағамдарының жоғары құбылмалылығы геосаяси шиеленіс және энергия жеткізгіштердің әлемдік жеткізілімдері үшін онымен байланысты тәуекелдер аясында сақталды. Геосаяси қақтығыстың энергетикалық сектор бағасының шілдедегі серпініне әсерін ЕОБ мен Англия Банкі де көрсетті.

Ұлттық Банктің деректері бойынша 2026 жылғы шілденің қорытындысы бойынша теңгенің АҚШ долларына қатысты айырбас бағамы 1,5%-ға, бір АҚШ доллары үшін 473,59 теңгеге дейін нығайды. Биржалық сауда-саттық көлемі ұлғайды, бұл ретте Ұлттық Банк шілдеде валюталық интервенция жүргізген жоқ.

Қазақстанның ішкі макроэкономикалық серпіні оның қарқынының біршама баяулауы кезінде экономикалық белсенділіктің өсуінің сақталуымен сипатталды. Қысқа мерзімді экономикалық индикатор 2026 жылғы қаңтар-шілдеде 2025 жылғы тиісті кезеңге қарағанда 104,9%-ды құрады, қаңтар-маусымдағы 105,1%-ға қарағанда көбінесе тау-кен өнеркәсібіндегі қысқарудың ұлғаюы есебінен болды. Қаңтар-шілдеде өсудің жоғары қарқыны құрылыста - 115,3%, өңдеу өнеркәсібінде - 109%, көлік пен қоймада - 107,4% және саудада - 105,9% байқалды.

Қазақстандағы жылдық инфляция 2026 жылғы шілденің қорытындысы бойынша маусымдағы 10,3%-ға қарағанда 10,2%-ға дейін бәсеңдеді. Азық-түлік тауарлары бағасының өсуі 10,4%-дан 10,1%-ға дейін бәсеңдеді, азық-түлікке жатпайтын тауарлар бағасының өсу қарқыны 11,7% деңгейінде сақталды, ал ақылы қызметтер бағасының өсуі 9,0%-дан 9,2%-ға дейін жеделдеді. Айлық инфляция маусымдағы 0,8%-ға қарағанда 0,6%-ға дейін төмендеді.

Инфляцияның ағымдағы серпінін, оның факторларын және тәуекелдер балансын бағалауды ескере отырып, Ұлттық Банктің Ақша-кредит саясаты комитеті 2026 жылғы 24 шілдеде базалық мөлшерлемені 25 базистік тармаққа, жылдық 16,75%-ға дейін, +/-1 пайыздық тармақ дәлізімен төмендету туралы шешім қабылдады.

Ұлттық Банктің деректері бойынша 2026 жылғы шілдеде іскерлік белсенділік индексі бейтарап белгіден шамалы төмен өтіп, бір ай бұрынғы 50,0 тармаққа қарағанда 49,8 тармаққа дейін төмендеді. Өндірісте, құрылыста және қызмет көрсету саласында индекстер оң аймақта сақталды және тиісінше 52,2, 51,8 және 50,4 тармақтарды құрады. Сауда және тау-кен өнеркәсібінде көрсеткіштер тиісінше 46,6 және 47,2 тармақтарды құрап, төмендеу аймағында болды.

2026 жылғы қаңтар-шілдеде бөлшек сауда көлемі 2025 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 4,1%-ға ұлғайып, 14 163,2 млрд теңгені құрады. Азық-түлік тауарларын сату 10,0%, азық-түлікке жатпайтын тауарлар - 1,4%-ға өсті. 2026 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға инвестициялар 2025 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 7,7%-ға ұлғайып, 11 464,2 млрд теңгені құрады.

Қабылданған реттеуші шаралар

ҚР нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру шеңберінде Агенттік Басқармасы қаржы секторын дамытуға және тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған мынадай қаулыларды бекітті:

1) Агенттік Басқармасының № 104 қаулысымен Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне микроқаржылық және коллекторлық қызметті реттеу, оның ішінде, жарғылық капиталға ақы төлеу немесе микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың жарғылық капиталына (акцияларына) қатысу үлесін сатып алу үшін пайдаланылатын қаражат көздерін растауға қойылатын талаптарды, сондай-ақ микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың ірі қатысушылары-заңды тұлғаларының өздерінің бенефициарлық меншік иелері туралы мәліметтерді ұсынуы жөніндегі талаптарды көздейтін талаптарды нақтылайтын мәселелер бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілді;

2) Агенттік Басқармасының №105 қаулысымен 2026 жылғы 15 наурызда қабылданған Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес терминологияны өзектендіруге бағытталған Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банктік және микроқаржылық қызметті реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілді;

3) Агенттік Басқармасының № 106 қаулысымен Қаржы омбудсмандарының қызметін және қаржы омбудсманы қызметін жүзеге асыру, оның ішінде қаржылық көрсетілетін қызметтерді тұтынушылардың келіп түскен және қаралған жолданымдары туралы уәкілетті органға ақпарат беру, сондай-ақ қаржы омбудсманын сайлау және қызметін мерзімінен бұрын тоқтату, оның ішінде бас қаржы омбудсманы мен қаржы омбудсмандарын, кандидаттарға қойылатын талаптарды, кандидаттарды конкурстық іріктеу және уәкілетті органмен келісу рәсімдерін қоса алғанда, сайлау, қайта сайлау және өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату тәртібі бекітілді;

4) Агенттік Басқармасының № 107 қаулысымен «ақпараттық жүйе», «ақпараттық-коммуникациялық технологиялар», «электрондық нысанда» терминдерін тиісінше «цифрлық жүйе», «цифрлық технологиялар», «цифрлық нысанда» терминдеріне ауыстыруға байланысты сақтандыру қызметі мәселелері бойынша Агенттік Басқармасының қаулыларына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді;

5) Агенттік Басқармасының № 108 қаулысымен банктің, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының қаржылық орнықтылығын қалпына келтіру жоспарының мазмұнына қойылатын талаптар, сондай-ақ оны уәкілетті органға ұсыну қағидалары мен мерзімдері бекітілді;

6) Агенттік Басқармасының № 109 қаулысымен «Талап ету құқықтары коллекторлық агенттерге берілген банктік қарыздар және (немесе) микрокредиттер шарттары бойынша жеке тұлғалардың берешегін ұжымдық реттеу тәртібіне қойылатын талаптарды, сондай-ақ ұжымдық реттеуге жататын берешек өлшемшарттарын белгілейтін коллекторлық агенттіктердің жеке тұлғалардың берешегін реттеу қағидаларын бекіту туралы» Агенттік Басқармасының 2024 жылғы 16 тамыздағы №51 қаулысына толықтырулар енгізілді;

7) Агенттік Басқармасының №110 қаулысымен Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес терминологияны өзектендіруге бағытталған бюджеттік тәуекелдер туралы талдамалық есепті қалыптастыру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілді. Қаулы «заңнамалық актілер» деген сөздерді «заңдар» деген сөздермен, «Парламент» деген сөзді «Құрылтай» деген сөзге, «тенге» деген сөзді «теңге» деген сөздермен ауыстыруды көздейді;

8) Агенттік Басқармасының №111 қаулысымен Банктің міндеттемелерін мәжбүрлеп қайта құрылымдау, банктің акцияларын жаңа инвесторға мәжбүрлеп сату, төлемге қабілетсіз банктің активтері мен міндеттемелерін басқа банкке (банктерге) беру, тұрақтандыру банкін құру және оның жұмыс істеуі, сондай-ақ оған активтер мен міндеттемелерді беру тәртібін белгілейтін банкті реттеу құралдарын қолдану қағидалары бекітілді;

9) Агенттік Басқармасының №112 қаулысымен Ұлттық Банк пен Агенттік Басқармасының кейбір қаулыларына, оның ішінде ұлттық пошта операторы үшін жарғылық капиталдың ең аз мөлшерін белгілеу, ипотекалық ұйымдар мен агроөнеркәсіптік кешен субъектілеріне кредит беруді жүзеге асыратын ұйымдар үшін жарғылық капиталдың ең аз мөлшерін, сондай-ақ өз акцияларын сатып алу шарттарын нақтылау бөлігінде өзгерістер мен толықтырулар енгізілді;

10) Агенттік Басқармасының №113 қаулысымен балансында мемлекеттік қолдау бойынша міндеттемелері бар банктердің дивидендтер төлеуі кезінде мемлекеттік қолдау қаражатын қайтару тетігін жетілдіруге бағытталған «Қаржылық орнықтылықты қамтамасыз ету (қалпына келтіру) және (немесе) сауықтыру үшін мемлекеттік бюджеттің, Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және (немесе) оның еншілес ұйымдарының қаражаты пайдаланылатын банктің пайданы бөлу, жай және (немесе) артықшылықты акциялар бойынша дивидендтерді есепке жазу, өз акцияларын кері сатып алуды жүргізу, сондай-ақ банктің ірі қатысушысының, банк холдингінің банктің акцияларын олардың тікелей және (немесе) жанама иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оларға билік ету үлесін азайту шарттарын бекіту туралы» Агенттік Басқармасының 2026 жылғы 20 наурыздағы №18 қаулысына өзгерістер енгізілді;

11) Агенттік Басқармасының №114 қаулысымен Банктердің және Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының банкті реттеу нәтижесінде туындаған залалдарды өтеу үшін міндетті ақшалай жарналар енгізу мөлшерін, тәртібін және мерзімдерін айқындау қағидалары бекітілді.

Қазақстан Республикасының қаржы секторындағы 2026 жылғы шілдедегі маңызды өзгерістер

Банк секторы

Тұтынушылық кредиттер беру

12 475 **19,1%**
млрд тг. 2026 7 ай
2025 7 айға

- 2026 жылдың 7 айында өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда бизнеске кредиттер берудің өсуі байқалады, бұл ірі бизнеске жаңа қарыздар берудің 10%-ға және ШОБ-қа 39%-ға ұлғаюына байланысты болды

Бизнеске кредиттер беру

8 886 **-6,9%**
млрд тг. 2026 7 ай
2025 7 айға

- Тұтынушылық кредиттеудің өсу қарқынының қысқаруы Агенттіктің тұтынушылық кредиттеуді шектеу және осы сегменттегі тәуекелдерді азайту жөніндегі іске асырылған шараларымен байланысты

Сақтандыру секторы

Сақтандыру төлемдері

312,0 **+27,3%**
млрд тг. 2026 7 ай
2025 7 айға

- Сақтандыру төлемдері көлемінің өсу қарқыны ерікті жеке сақтандыру бойынша төлемдердің ұлғаюына байланысты сақтандыру сыйлықақыларының өсуінен шамамен 3 есеге алда, бұл жаңа сыйлықақылардың сақталып отырған ұстамды ағыны кезінде сақтандыру секторына жүктеменің біртіндеп артуын көрсетеді

Бағалы қағаздар нарығы

Бағалы қағаздар нарығына
қорландыруды тарту

1 197,8 **4,8 есе**
млрд тг. 2026 жылғы
маусыммен
салыстырған
да
2026 жылғы
шілдеде

- Өсу квазимемлекеттік сектор компанияларының орналастыруының 3,8 есе, қаржы секторы компанияларының – 4,2 есе және қаржылық емес сектордың (негізінен энергия өндіретін ұйымдар) 14 есе ұлғаюына байланысты.

Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау

15 150 **-7,5%**
жолданым 2026 жылғы
маусыммен
салыстырғанд
а 2026 жылғы
шілдеде

- Жолданымдар санының азаюы келіп түскен жолданымдардың тұтастай көлемінің 43%-ы тиесілі болатын қарыздарды өтеу мәселелері бойынша жолданымдардың 10,8%-ға қысқаруына байланысты.

1. Банк секторы

2026 жылғы шілденің қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының банк секторы орнықты қаржылық жағдайды сақтап отыр. Банктерді капиталдандырудың жоғары деңгейі сақталып отырған сыртқы және геосаяси тәуекелдер жағдайында ықтимал шығындарды сіңіру үшін жеткілікті қауіпсіздік қорын қамтамасыз етеді.

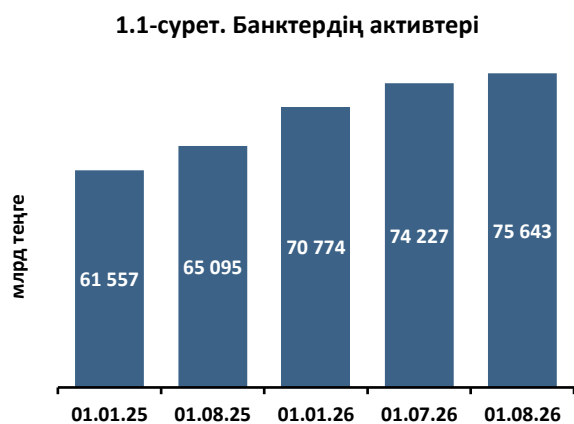
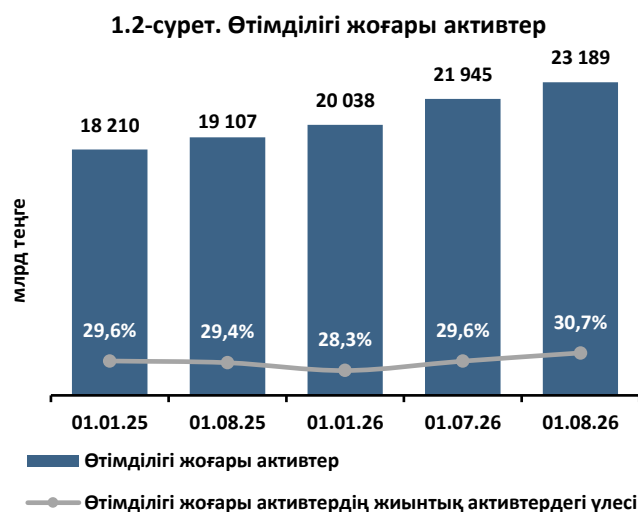
2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша ҚР банк секторында 23 екінші деңгейдегі банк, оның ішінде 10 еншілес шетелдік банк бар.

1.1-кесте. Банк секторының құрылымы

	01.01.2025	01.01.2026	01.07.2026	01.08.2026
Барлық ЕДБ	21	23	23	23
ЕДБ филиалдарының барлығы	263	283	283	283
ҚР бейрезидент банктері өкілдіктерінің барлығы	19	19	19	19
ЕДБ-ның шетелдегі өкілдіктерінің барлығы	4	4	4	3

1.1. Банктердің қаржылық көрсеткіштері

Банк секторының жиынтық активтері 2026 жылғы шілдеде негізінен өтімді активтердің 4,0%-ға 28 736 млрд теңгеге дейін ұлғаюы есебінен 1,9%-ға 75 643 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 6,9%-ға өсу) (1.1-сурет).

Екінші деңгейдегі банктердің өтімділігі жоғары активтері 2026 жылғы шілдеде 5,7%-ға 23 189 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 15,7%-ға өсу), бұл жиынтық активтердің 30,7%-ын құрайды (1.2-сурет).

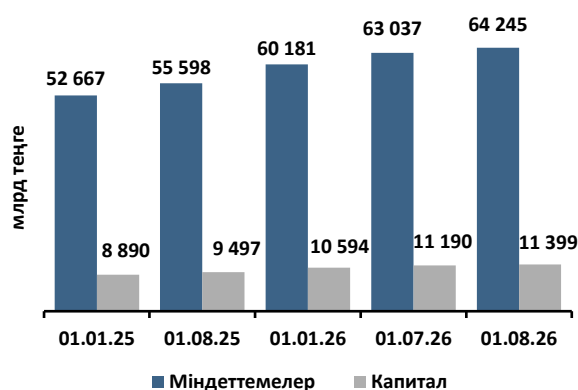
Банк секторының міндеттемелері заңды тұлғалар салымдарының 2,7%-ға ұлғаюы есебінен 2026 жылғы шілдеде 1,9%-ға 64 245 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 6,8%-ға өсу).

Банктердің меншікті капиталы 2026 жылғы шілдеде қайта бағалау резервтерінің ұлғаюы есебінен 1,9%-ға 11 399 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 7,6%-ға өсу) (1.3-сурет).

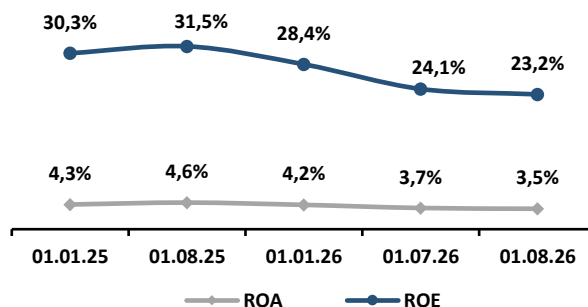
Негізгі капиталдың жеткіліктілік коэффициенті (к1) 2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша 19,9%-ды, меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті (к2) 20,7%-ды құрады, бұл жүйе бойынша орта есеппен алғанда заңнамада белгіленген нормативтерден едәуір асып түседі және банктерге әлеуетті тәуекелдерді өтеуге мүмкіндік береді.

Банктердің 2026 жылғы қаңтар-шілде айларындағы таза пайдасы 1 396 млрд теңгені құрады, бұл 2025 жылғы осындай кезеңмен салыстырғанда 14,9%-ға аз. Банк активтерінің рентабельділігі (ROA) 2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша 3,5%-ды (01.07.2026ж.- 3,7%), капиталдың рентабельділігі (ROE) - 23,2%-ды (01.07.2026ж. - 24,1%-ды) (1.4-сурет) құрады.

1.3-сурет. Банктердің міндеттемелері, капиталы

1.4-сурет. Банктер кірістілігінің көрсеткіштері

Екінші деңгейдегі банктердің экономикаға берген кредиттері

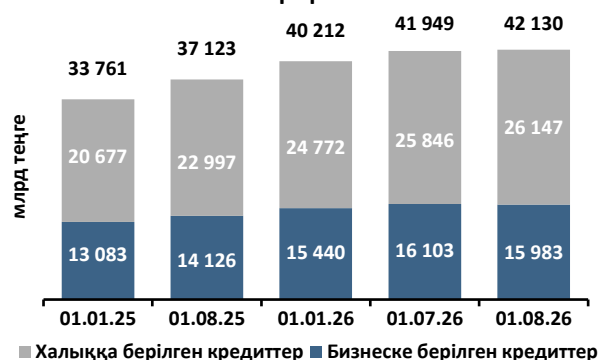
2026 жылғы шілденің қорытындысы бойынша экономикаға кредит беру негізінен халыққа берілген кредиттердің, оның ішінде ипотекалық қарыздардың өсуі есебінен оң серпінді сақтап қалды. Бұл ретте жаңа кредит беру көлемінің өсуіне қарамастан бизнес субъектілеріне кредиттер портфелі аздап қысқарды. Пайыздық мөлшерлемелердің серпіні көп бағытты болды: бизнес субъектілеріне берілген қарыздар бойынша орташа алынған мөлшерлеме азайды, ал халыққа берілген кредиттер бойынша тұтынушылық қарыздар бойынша мөлшерлемелердің өсуіне байланысты ұлғайды.

Екінші деңгейдегі банктердің экономикаға берген кредиттер портфелі 2026 жылғы шілдеде негізінен халыққа берілген кредиттердің ұлғаюы есебінен 0,4%-ға 42 130 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 4,8%-ға ұлғаю). Экономикаға берілген кредиттер портфелінің құрылымында негізгі үлесті тұтынушылық және халыққа берілген өзге де қарыздар¹ (44,0%) және бизнес субъектілеріне берілген қарыздар² (37,9%) алады (1.5 және 1.6-суреттер).

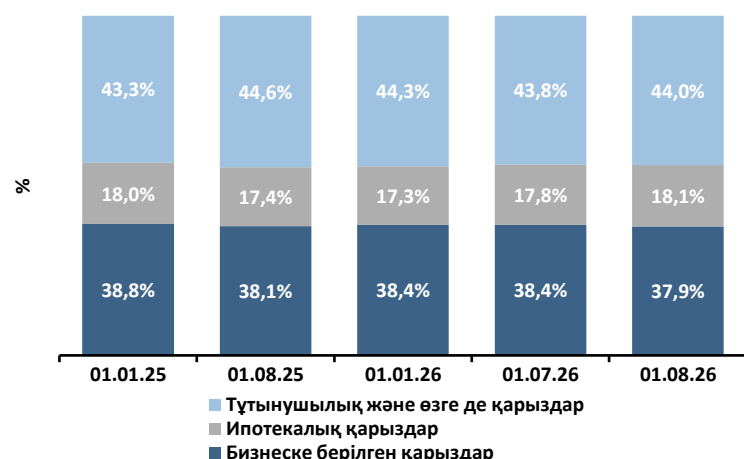
¹ Кәсіпкерлік мақсаттарға алынған ДК-нің кредиттері кірмейді

² Бизнес субъектілеріне кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру мақсаттары үшін кредит алған заңды тұлғалар, сондай-ақ ДК жатады

1.5-сурет. Экономикаға берілген кредиттер портфелі

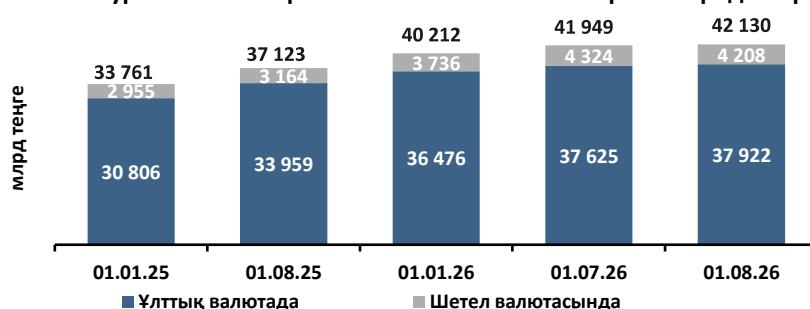

1.6-сурет. Экономикаға берілген кредиттер портфелінің құрылымы

Ұлттық валютадағы кредиттер 2026 жылғы шілдеде 0,8%-ға 37 922 млрд теңгеге дейін ұлғайды, шетел валютасындағы кредиттер 2,7%-ға 4 208 млрд теңгеге дейін, оның ішінде теңгенің АҚШ долларына қатысты айырбастау бағамының 1,5%-ға нығаюы аясында теріс қайта бағалау есебінен азайды (1.7-сурет). Нәтижесінде теңгедегі кредиттердің үлес салмағы 2026 жылғы 1 тамызда 90,0%-ды құрап, 0,3 пайыздық тармаққа ұлғайды.

1.7-сурет. Валюталар бойынша экономикаға берілген кредиттер

Экономикаға берілген кредиттер құрылымында мерзімдер бойынша ұзақ мерзімді қарыздар басым – 86,8%, бұл ретте қысқа мерзімді қарыздар екінші деңгейдегі банктердің экономикаға берілген кредиттерінің жалпы сомасының 13,2%-ын құрайды.

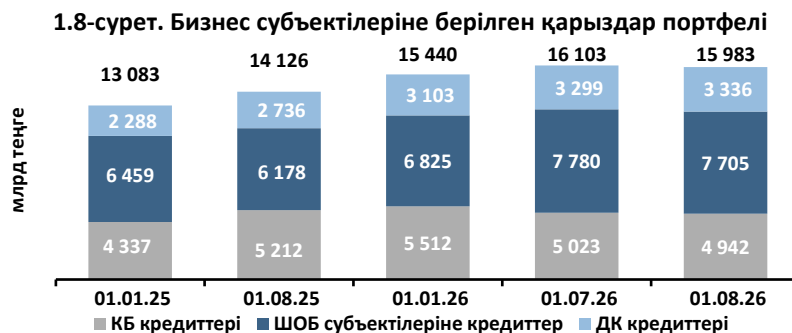
2026 жылғы шілдеде жаңадан берілген кредиттердің көлемі 3 788 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылғы шілдеге қарағанда 10,7%-ға көп.

Бизнес субъектілеріне берілген кредиттер³

Екінші деңгейдегі банктердің бизнес субъектілеріне берілген кредиттер портфелі 2026 жылғы шілдеде 0,7%-ға 15 983 млрд теңгеге дейін, негізінен ірі бизнеске берілген қарыздардың 1,6%-ға 4 942 млрд теңгеге дейін (2026 жылдың басынан бері 10,3%-ға азаю) және ШОБ субъектілеріне берілген қарыздардың 1,0%-ға 7 705 млрд теңгеге дейін (2026 жылдың басынан бері 12,9%-ға өсу) азаю есебінен, ірі мерзімінен бұрын өтеулердің және теңгенің нығаюы аясында валюталық кредиттерді бағамдық қайта бағалау салдарынан төмендеді (2026 жылдың басынан бері 3,5%-ға ұлғаю). ДК қарыздар портфелі 1,1%-ға 3 336

³ «Ақша-кредиттік және банктік статистикасы» бөлімі, «Кредиттік нарық» кіші бөлімінің деректері бойынша (<https://nationalbank.kz/ru/news/loans-to-economy-from-second-tier-banks/rubrics/1840>). Бизнес субъектілеріне кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру мақсаттары үшін кредит алған заңды тұлғалар, сондай-ақ дара кәсіпкерлер жатады

млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 7,5% -ға өсу) (1.8-сурет).

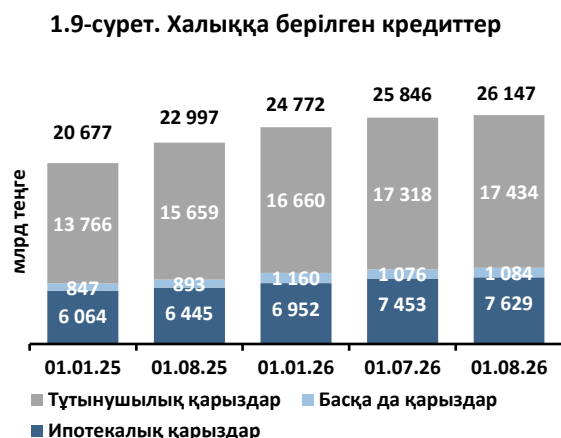
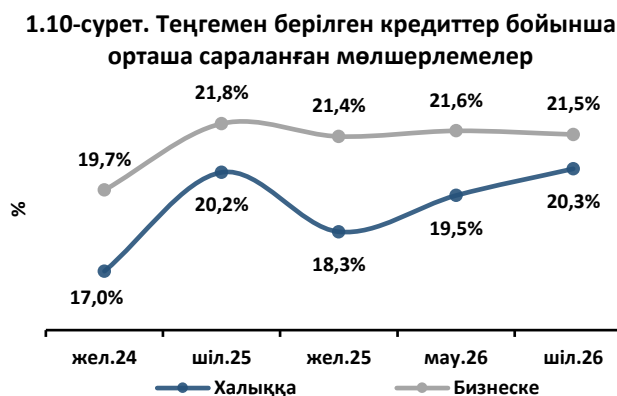
2026 жылғы шілдеде экономиканың негізгі салаларындағы қарыздар портфелінде әртүрлі бағыттағы серпін қалыптасуда. Мәселен, сауда-саттық, ақпарат және байланыс, өнеркәсіп салаларында тиісінше 0,5%, 1,5% және 2,2%-ға азаю тіркелді. Бұл ретте ауыл шаруашылығында кредиттер портфелі 0,3%-ға 513 млрд теңгеге дейін, құрылыста – 0,8%-ға 899 млрд теңгеге дейін, көлік секторында-2,7%-ға 1 056 млрд теңгеге дейін ұлғайды.

2026 жылғы шілдеде бизнес субъектілеріне 2 067 млрд теңге сомаға жаңа қарыздар берілді, бұл 2025 жылғы шілдемен салыстырғанда негізінен ірі бизнеске жаңа қарыздар берудің 40,8%-ға ұлғаюы нәтижесінде 23,6%-ға артық.

Бизнес субъектілеріне ұлттық валютада берілген кредиттер бойынша сыйақының орташа алынған мөлшерлемесі 2026 жылғы шілдеде негізінен ірі бизнес кредиттері бойынша мөлшерлемені 0,6 пайыздық тармаққа 18,8%-ға дейін азайту есебінен 0,1 пайыздық тармаққа 21,5%-ға дейін азайды (1.10-сурет).

Халыққа берілген кредиттер

Екінші деңгейдегі банктердің халыққа берілген кредиттерінің портфелі⁴ ипотекалық қарыздардың 2,4%-ға 7 629 млрд теңгеге дейін (2026 жылдың басынан бері 9,7%-ға өсу) өсуі есебінен 2026 жылғы шілдеде 1,2%-ға 26 147 млрд теңгеге дейін (2026 жылдың басынан бері 5,5%-ға өсу) өсті. Тұтынушылық қарыздар 0,7%-ға 17 434 млрд теңгеге дейін өсті (2026 жылдың басынан бері 4,6%-ға өсу). (1.9-сурет).

2026 жылғы шілдеде халыққа 1 721 млрд теңге сомаға жаңа қарыз берілді, бұл өткен жылғы шілдемен салыстырғанда 1,7%-ға аз. Халыққа берілген қарыздар құрылымында

⁴ Дара кәсіпкерлерге кәсіпкерлік мақсаттарға арналған кредиттерді қоспағанда, жеке тұлғаларға (бейрезиденттерді қоса алғанда) қарыздар

тұтынушылық мақсаттарға 1 366 млрд теңге бөлінді, бұл 2025 жылғы шілдемен салыстырғанда 8,6%-ға аз.

Кепілсіз тұтынушылық кредит беру сегментінде 1 129 млрд теңге сомаға жаңа қарыз берілді, бұл 2025 жылғы шілдемен салыстырғанда 5,8%-ға аз. Бұл ретте анағұрлым елеулі құлдырау автокредиттеу сегментінде тіркелген, ол бойынша төмендеу 2025 жылғы шілдемен салыстырғанда 22,5%-ды құрады, бұл бұдан әрі автокредиттерге сұраныстың төмендеуін куәландыруы мүмкін.

2026 жылғы шілдеде 297 млрд теңге сомаға ипотекалық қарыздар берілді, бұл 2025 жылғы шілдемен салыстырғанда 39,0%-ға көп.

2026 жылғы шілдеде тұтынушылық қарыздар бойынша сыйақы мөлшерлемесінің 1,5 пайыздық тармаққа 22,5%-ға дейін ұлғаюы нәтижесінде халыққа ұлттық валютамен берілген кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 20,3%-ды құрады (2026 жылғы маусымда – 19,5%) (1.10-сурет).

Кредиттік портфель сапасы, провизиялар⁵

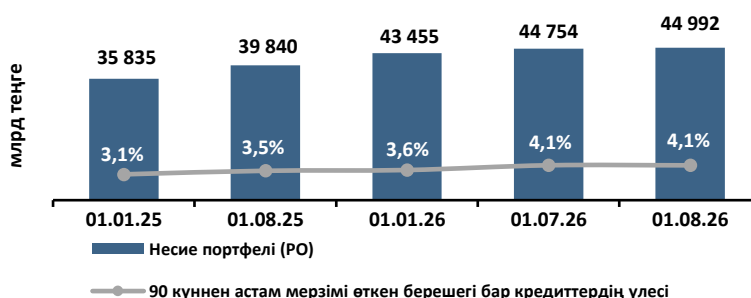
2026 жылғы шілде айының қорытындысы бойынша банк секторы кредиттік портфелінің сапасы тұрақты болып қалды. 90 күннен астам мерзімі өткен кредиттердің үлесі өзгерген жоқ: оның бөлшек сегменттегі үлесінің азаюы бизнес субъектілерінің кредиттері бойынша аздап өсумен қатар жүрді. Бұл ретте мұндай кредиттерді провизиялармен жабу деңгейі аздап қысқаруға қарамастан, жоғары деңгейде сақталды.

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша кредиттік портфельдің жалпы көлемінде 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар кредиттердің үлесі өткен айдың деңгейінде сақталып, 4,1%-ды немесе 1 852 млрд теңгені құрады (1.11-сурет). Халыққа берілген кредиттер портфелінде бұл көрсеткіш 0,1 пайыздық тармаққа 4,7%-ға немесе 1 226 млрд теңгеге дейін азайды.

Бизнес субъектілеріне берілген кредиттер портфелінде 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар кредиттердің үлесі, керісінше, 0,1 пайыздық тармаққа ұлғайып, 3,9%-ды немесе 625 млрд теңгені құрады.

Бұл ретте 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар кредиттерді провизиялармен жабу деңгейі 2026 жылғы шілдеде 0,3 пайыздық тармаққа 60,4%-ға дейін төмендеді (01.07.2026ж. - 60,7%).

1.11-сурет. 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар

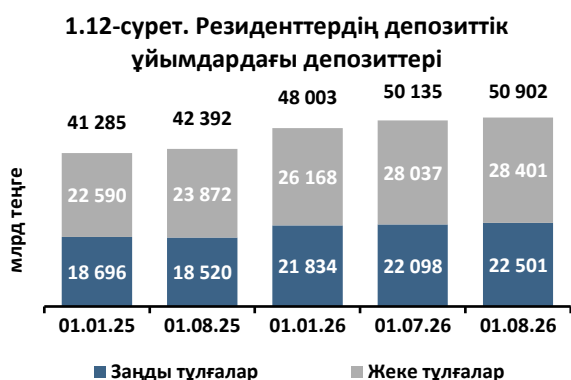
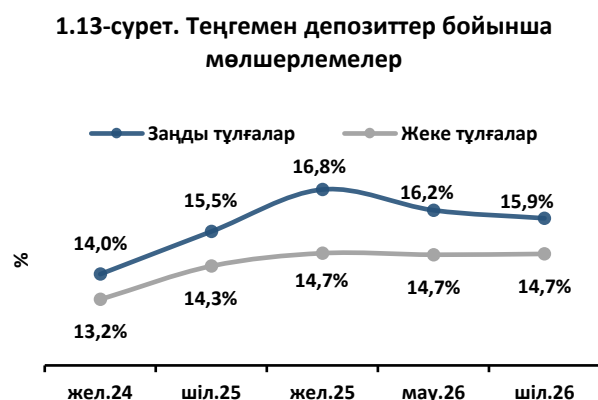
⁵ ЕДБ реттеушілік есептілігіне сәйкес

1.2. Депозит нарығы⁶

2026 жылғы шілденің қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының депозиттік нарығы оң серпінді сақтап қалды. Депозиттік базаның өсуі заңды және жеке тұлғалардың негізінен ұлттық валютадағы салымдарының ұлғаюына байланысты болды, ал шетел валютасындағы депозиттер көлемі аздап қысқарды. Осыған байланысты долларландыру деңгейі төмендеуді жалғастырды.

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттері 2026 жылғы шілдеде ұлттық валютадағы депозиттердің ұлғаюы есебінен 1,5%-ға 50 902 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 6,0%-ға өсу).

2026 жылғы шілдеде ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 2,3%-ға 41 159 млрд теңгеге дейін ұлғайды. Өз кезегінде, шетел валютасындағы депозиттер 1,5%-ға 9 743 млрд теңгеге дейін азайды. Нәтижесінде 2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша долларлану деңгейі 0,6 пайыздық тармаққа 19,1%-ға дейін төмендеді (2026 жылғы маусымда – 19,7%).

Заңды тұлғалардың депозиттері негізінен ұлттық валютадағы депозиттердің 2,8%-ға 17 160 млрд теңгеге дейін ұлғаюы нәтижесінде 2026 жылғы шілдеде 1,8%-ға 22 501 млрд теңгеге дейін ұлғайды. Заңды тұлғалардың шетел валютасындағы депозиттері 1,1%-ға 5 341 млрд теңгеге дейін азайды.

Жеке тұлғалардың депозиттері 2026 жылғы шілдеде ұлттық валютадағы депозиттердің 1,9%-ға 23 999 млрд теңгеге дейін өсуі нәтижесінде 1,3%-ға 28 401 млрд теңгеге дейін ұлғайды. Өз кезегінде есепті кезеңде жеке тұлғалардың шетел валютасындағы депозиттері АҚШ долларына қатысты теңгенің 1,5% -ға нығаюы аясында қайта бағалау нәтижесінде 4 403 млрд теңгеге дейін 2,1% -ға азайды. Мерзімді депозиттер көлемі 2026 жылғы шілдеде 3,1%-ға ұлғайып, 41 095 млрд теңгені құрады. Олардың құрылымында ұлттық валютадағы салымдар 34 125 млрд теңгені, шетел валютасындағы салымдар 6 970 млрд теңгені құрады.

Банктік емес заңды тұлғалар мен жеке тұлғалардың ұлттық валютадағы мерзімді депозиттері бойынша орташа өлшенген сыйақы мөлшерлемесі 2026 жылғы шілдеде 0,3 п.т.-қа, 15,9%-ға дейін төмендеді, жеке тұлғалардың депозиттері бойынша өткен айдың деңгейінде сақталып, 14,7% болды (1.13-сурет).

⁶ Ұлттық Банктің сайтында «Монетарлық статистика» бөлімінде берілген «Депозиттік ұйымдардағы депозиттер» кестесінің негізінде (<https://nationalbank.kz/ru/depositoryorganizationsdeposits/depozity-v-depozitnyh-organizaciyah->)

1.3. Қолданылған ықпал ету шаралары және әкімшілік жазалар

2026 жылғы шілдеде екінші деңгейдегі банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қатысты банк заңнамасы талаптарының анықталған бұзушылықтары үшін жазбаша нұсқама нысанындағы 7 шара, банктер қызметіндегі анықталған тәуекелдер мен кемшіліктер үшін 5 қадағалап ден қоюдың ұсынымдық шарасы қолданылды және «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға және жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының және Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің талаптарын бұзғаны үшін әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы 161 хаттама құрылып, олар бойынша 40,9 млн теңге сомаға әкімшілік жаза қолданылды.

1.4. Рұқсат беру қызметі

2026 жылғы шілдеде банк секторында 13 басшы қызметкер келісілді, 14 банкке әмбебап банктік лицензияға лицензия қайта ресімделді, 14 банкке операциялардың қосымша түрлерін жүзеге асыруға лицензия берілді, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын бір ұйымға лицензия қайта ресімделді.

2. Сақтандыру секторы

2026 жылғы шілдеде сақтандыру секторы негізгі қаржылық көрсеткіштердің оң серпінін сақтап қалды. Активтердің, сақтандыру резервтерінің және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының меншікті капиталының өсуі бағалы қағаздарға салымдардың ұлғаюымен сүйемелденді. Бұл ретте сақтандыру төлемдері сақтандыру сыйлықақыларымен салыстырғанда ерікті сақтандыру түрлері есебінен басым қарқынмен өсті.

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша ҚР сақтандыру секторында 25 сақтандыру ұйымы бар, оның 10-ы - өмірді сақтандыру жөніндегі сақтандыру ұйымы (2.1-кесте).

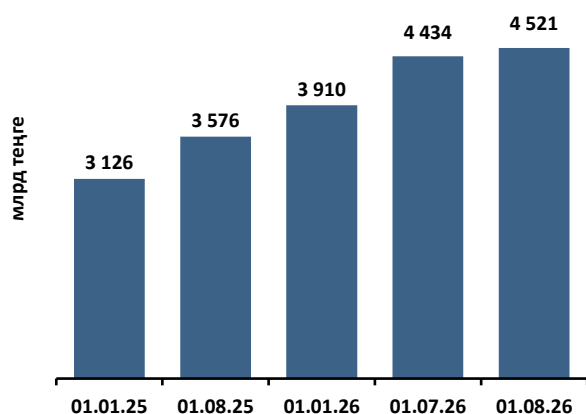
2.1-кесте. Сақтандыру секторының құрылымы

	01.01.2025	01.01.2026	01.07.2026	01.08.2026
Барлық сақтандыру ұйымдары	25	25	25	25
- жалпы сақтандыру бойынша	15	15	15	15
- өмірді сақтандыру бойынша	10	10	10	10
Сақтандыру брокерлері	13	12	13	13
Актуарийлер	65	69	69	69

2.1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының қаржылық көрсеткіштері

2026 жылғы шілдеде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының активтері 2,0%-ға ұлғайып, 4 521 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері 15,6%-ға өсті) (2.1-сурет). Активтердің өсуі негізінен бағалы қағаздар көлемінің ұлғаюы есебінен болды.

2.1-сурет. Сақтандыру ұйымдарының активтері

2.2-сурет. Сақтандыру ұйымдары активтерінің құрылымы

Активтер құрылымында ең көп үлесті жиынтық активтердің 72,9%-ын (3 294,2 млрд теңге) бағалы қағаздар алады, олардың сомасы 2026 жылғы шілдеде 3,8%-ға ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 12,7%-ға өсті) (2.2-сурет).

Екінші деңгейдегі банктерде орналастырылған ақша қаражаты мен салымдар 2026 жылғы шілдеде 12,9%-ға 351,8 млрд теңгеге дейін азайды (2026 жылдың басынан бері

17,6%-ға өсті).

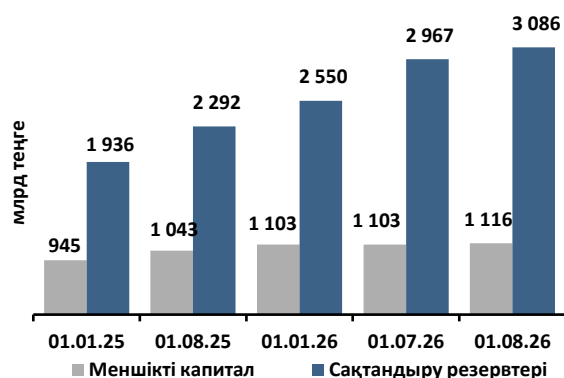
Қайта сақтандыру активтері 0,6%-ға 175,8 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 29,2%-ға өсті).

Сақтандыру дебиторлық берешегі 3,5%-ға 218,3 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 35,5%-ға өсті).

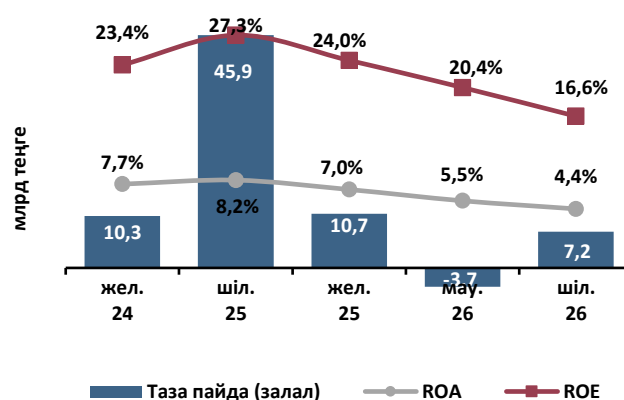
Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының міндеттемелері 2026 жылғы шілдеде 2,2%-ға 3 405 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 21,3%-ға өсті). Міндеттемелердің ұлғаюы сақтандыру резервтерінің өсуімен байланысты болды.

Міндеттемелер құрылымында ең көп үлесті жиынтық міндеттемелердің 90,6%-ын (3 086 млрд теңге) құрайтын сақтандыру резервтері алады. 2026 жылғы шілдеде сақтандыру резервтері 4,0%-ға ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 21,1%-ға өсті) (2.3-сурет).

2.3-сурет. Сақтандыру ұйымдарының резервтері және капиталы

2.4-сурет. Сақтандыру секторының кірістілігі

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының меншікті капиталы 2026 жылғы шілдеде 1,2%-ға 1 116 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 1,2%-ға өсті).

2026 жылғы шілдедегі сақтандыру секторының таза пайдасы (залал) 7,2 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері таза пайда – 89,0 млрд теңге) (2.4-сурет).

2.2. Сақтандыру сыйлықақылары, төлемдері

Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 2026 жылғы шілдеде 190,3 млрд теңгені (2.5-сурет) құрады, 2026 жылдың басынан бастап - 1 048,6 млрд теңге, бұл 2025 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 8,8%-ға артық (2.9-сурет).

2026 жылғы шілдеде міндетті сақтандыру бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 28,6 млрд теңгені, 2026 жылдың басынан 176,6 млрд теңгені құрады, бұл 2025 жылдың осыған ұқсас кезеңімен салыстырғанда 14,2%-ға көп. Өсу, негізінен, қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру бойынша сыйлықақылардың 13,6%-ға және көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру бойынша 17,2%-ға ұлғаюына байланысты болды.

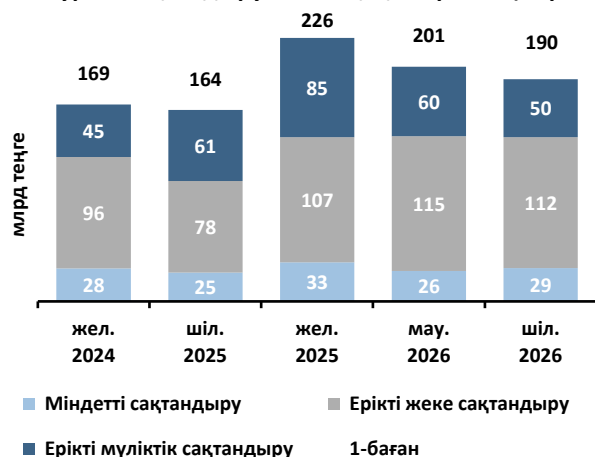
Ерікті жеке сақтандыру бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 2026 жылғы шілдеде 112,0 млрд теңгені, 2026 жылдың басынан бері 542,4 млрд теңгені құрады, бұл 2025 жылдың осыған ұқсас кезеңімен салыстырғанда 15,7%-ға көп.

Өсім негізінен зейнетақы аннуитеттік сақтандыру бойынша жиналған сыйлықақылар көлемінің 100,1%-ға ұлғаюына байланысты.

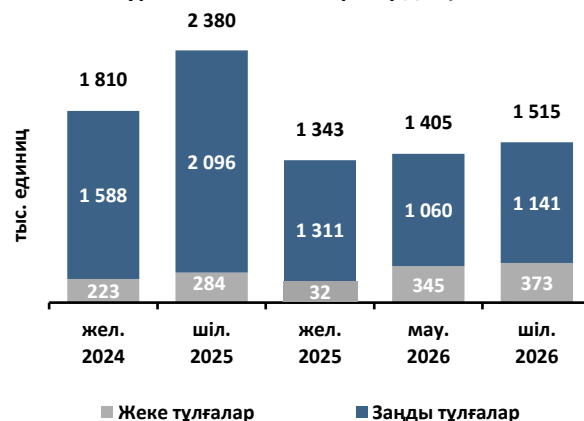
Ерікті мүліктік сақтандыру бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 2026 жылғы шілдеде 49,6 млрд теңгені, 2026 жылдың басынан бері 329,6 млрд теңгені құрады, бұл 2025 жылдың осыған ұқсас кезеңімен салыстырғанда 3,2%-ға аз. Төмендеу негізінен басқа да қаржылық шығындардан сақтандыру сыныбы бойынша жиналған сыйлықақылардың 28,0%-ға азаюына байланысты.

2026 жылдың басынан бастап жеке және заңды тұлғалар бойынша жасалған сақтандыру шарттарының саны 10,4 млн дананы құрады, бұл 2025 жылдың осындай кезеңімен салыстырғанда 31,6%-ға аз (2.6-сурет). Төмендеу жазатайым оқиғалардан сақтандыру бойынша жасалған шарттар санының 78,5%-ға азаюына негізделген.

2.5-сурет. Сақтандыру сыйлықақыларының серпіні

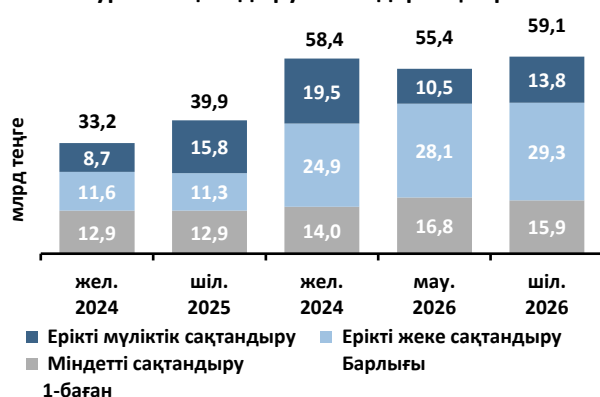

2.6-сурет. Жасалған шарттардың саны

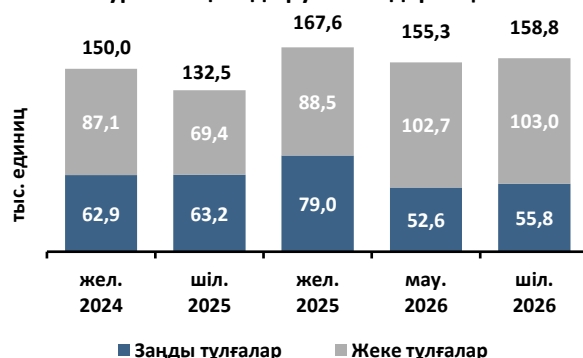

2026 жылғы шілдеде сақтандыру төлемдерінің көлемі 59,1 млрд теңгені құрады (2.7, 2.9-суреттер), 2026 жылдың басынан бері – 312,0 млрд теңге, бұл 2025 жылдың осыған ұқсас кезеңіне қарағанда 27,3%-ға көп. Барлығы 158,8 мың төлем жасалды (2.8, 2.9-суреттер).

2.7-сурет. Сақтандыру төлемдерінің серпіні

2.8-сурет. Сақтандыру төлемдерінің саны

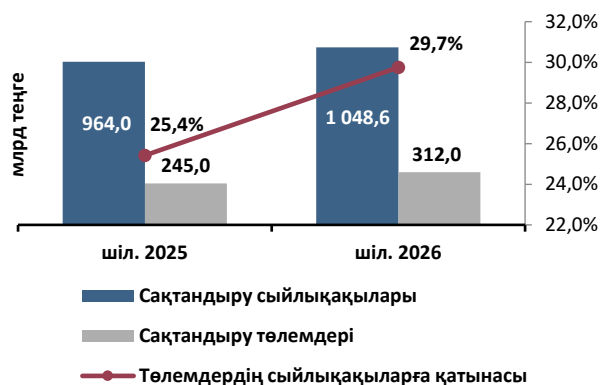
Міндетті сақтандыру бойынша 2026 жылғы шілдеде 15,9 млрд теңге, 2026 жылдың басынан бастап 104,7 млрд теңге сомасына сақтандыру төлемдері жүзеге асырылды, бұл 2025 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 16,4%-ға артық. Төлемдердің өсуі негізінен

көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі бойынша төлемдердің 23,9%-ға ұлғаюына негізделген.

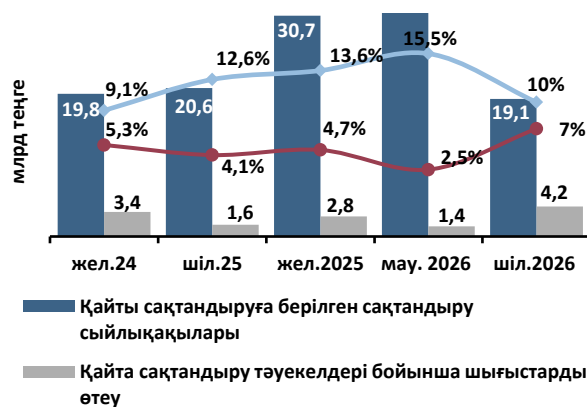
Ерікті жеке сақтандыру бойынша 2026 жылғы шілдеде 29,3 млрд теңге сомасына сақтандыру төлемдері жүзеге асырылды, 2026 жылдың басынан бастап - 132,6 млрд теңге, бұл 2025 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 79,2%-ға артық, негізінен зейнетақы аннуитеттік сақтандыру есебінен 210,6%-ға ұлғайды.

Ерікті мүлдік сақтандыру бойынша 2026 жылғы шілдеде 13,8 млрд теңге сомасына сақтандыру төлемдері жүзеге асырылды, 2026 жылдың басынан бастап - 74,7 млрд теңге, бұл 2025 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 7,9%-ға аз, негізінен мүлдік залалдан сақтандыру есебінен 5,3%-ға және кәсіби жауапкершілікті сақтандыру есебінен 71,6%-ға азайды.

2.9-сурет. Сақтандыру сыйлықақылары және төлемдер

2.10-сурет. Қайта сақтандыруға берілген сыйлықақылар және қайта сақтанушылардан өтемақы

2026 жылғы шілдеде сақтандыру төлемдерінің сыйлықақыларға қатынасы 2025 жылғы шілдемен салыстырғанда 4,3 п.т. ұлғайып, 29,7% болды, бұл сақтандыру төлемдерінің 27,3%-ға өсуіне негізделді.

2.3. Қайта сақтандыру статистикасы

2026 жылғы шілдеде қайта сақтандыруға сақтандыру сыйлықақылары 19,1 млрд теңге, бұл сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 10,0%-ын құрайды (2.10-сурет). 01.08.2026 ж. жағдай бойынша сақтандыру сыйлықақыларының негізгі бөлігі Қазақстан Республикасының резидент еместеріне қайта сақтандыруға берілді - 62,6% немесе 90,9 млрд теңге.

2026 жылғы шілдеде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қайта сақтандыру шарттары бойынша 34,8 млрд теңге сомасына сақтандыру сыйлықақыларын қабылдады. Бұл ретте Қазақстан Республикасының резидент еместерінен қайта сақтандыруға қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының сомасы 2026 жылдың басынан бастап 121,7 млрд теңгені құрады.

Шілдедегі қайта сақтандыруға берілген тәуекелдер бойынша шығыстарды өтеу 2026 жылы 4,2 млрд теңгені немесе жиынтық сақтандыру төлемдерінің 7,1% құрады.

2.4. Қолданылған қадағалап ден қою шаралары мен санкциялар

2026 жылғы шілдеде сақтандыру нарығының субъектілеріне қатысты Қазақстан Республикасының сақтандыру қызметі туралы заңнамасын бұзғаны үшін 8 жазбаша нұсқама, 2 әкімшілік айыппұл және қадағалау ден қоюдың 7 ұсынымдық шарасы шығарылды.

2.5. Рұқсат беру қызметі

2026 жылғы шілдеде басшы қызметкерлерді сайлауға 2 келісім берілді. Ерікті нысанда сақтандырудың қосымша сыныбын енгізе отырып, өмірді сақтандыру саласы бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыру құқығына 1 лицензия берілді.

3. Бағалы қағаздар нарығы

2026 жылғы шілденің қорытындылары бойынша Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы оң серпінді сақтап қалды. Акциялар нарығын капиталдандырудың, корпоративтік және мемлекеттік бағалы қағаздармен сауда-саттық көлемінің өсуі акциялар нарығындағы белсенділіктің төмендеуімен және инвестициялық қорлар активтерінің аздап азаюымен ілесе жүрді.

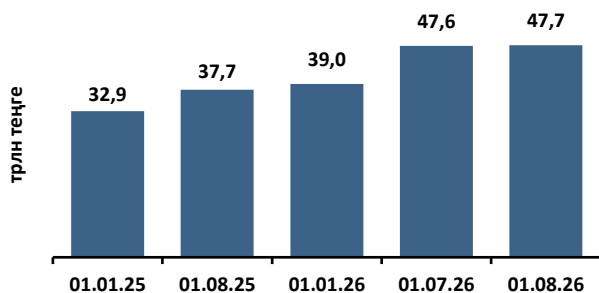
3.1. Акциялар нарығы

2026 жылғы шілдеде акциялар нарығын капиталдандыру негізінен KASE Индексінің өкілдік тізіміне кіретін «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ (+2,3%) және «Қазақстан Халық Банкі» АҚ (+5,7%) акциялары бағасының өсуі есебінен 0,3%-ға 47,7 трлн теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бастап өсу 22,3%) (3.1-сурет).

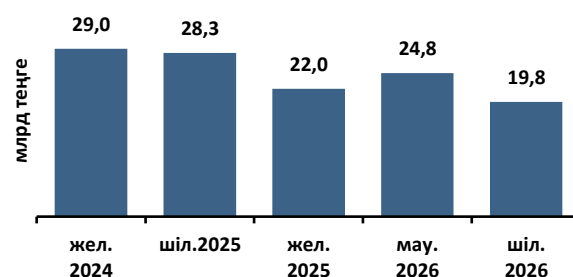
01.08.2026ж. KASE индексінің мәні 2026 жылғы шілдеде 1,2%-ға ұлғайып, 7 807,55 тармақты құрады (2026 жылдың басынан бастап өсу 11,0%).

Ағымдағы жылғы шілдеде акциялармен сауда-саттық көлемі 19,8 млрд теңгені құрап, бір айда 20,1%-ға төмендеді, негізінен «ҚазМұнайГаз «ҰК» АҚ, «Қазатомөнеркәсіп «ҰАК» АҚ және «Kaspi.kz» АҚ акцияларымен сауда-саттық көлемінің төмендеуі есебінен (3.2-сурет).

3.1-сурет. Акциялар нарығын капиталдандыру

3.2-сурет. Акциялар нарығындағы сауда-саттық көлемі

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша KASE сауда тізімдерінде акциялар болды 74 қазақстандық эмитенттің 87 атауы, оның ішінде 2 эмитенттің 2 атауындағы акциялар «Листингтік емес бағалы қағаздар» секторында айналысқа жіберілді.

«KASE Global» секторында 2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша акциялардың 49 атауы, 3 ADR және 25 ETF 68 шетелдік эмитент болды. «KASE Global» секторында жасалған мәмілелердің жиынтық көлемі 2026 жылғы шілдеде 26,7 млрд теңгені құрап, бір айда 3,8% ұлғайды, негізінен Microsoft Corporation, Alphabet Inc., Space Exploration Technologies Corp., Tesla, Inc., Apple Inc., Meta Platforms, Inc., iShares Bitcoin Trust ETF акцияларының сауда-саттық көлемінің өсуі есебінен.

3.2. Облигациялар нарығы

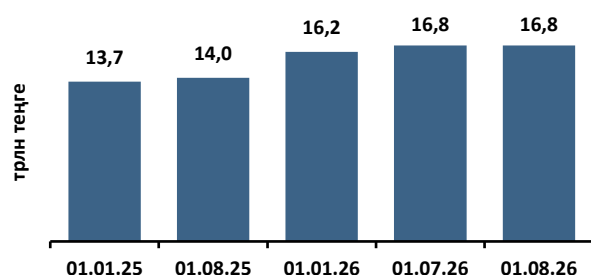
2026 жылғы шілдеде KASE-де саудаланатын корпоративтік борыштың көлемі 0,05%-ға ұлғайды және 16,8 трлн теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері 3,4%-ға өсті) (3.3-сурет).

KASE-де корпоративтік облигациялармен сауда-саттық көлемі 2026 жылғы шілдеде алдыңғы аймен салыстырғанда негізінен бастапқы нарықтағы сауда-саттық көлемінің ұлғаюы есебінен 3,7 есеге 1 301,1 млрд теңгеге дейін ұлғайды (3.4-сурет).

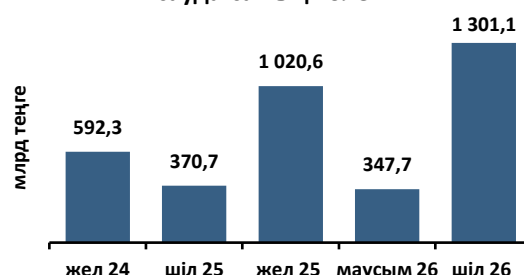
Корпоративтік облигациялардың бастапқы нарығының көлемі 2026 жылғы шілдеде 1,2 трлн теңгені құрады, бұл 2026 жылғы маусымдағы көрсеткіштен 4,8 есеге көп.

2026 жылғы шілдеде 25 эмитенттің 37 корпоративтік облигациялар шығарылымы орналастырылды, купондық сыйақы мөлшері 3,86%-дан 25,0%-ға дейін ауытқыды.

3.3-сурет. Айналыстағы облигациялар

3.4-сурет. Корпоративтік облигациялар нарығындағы сауда-саттық көлемі

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша KASE сауда тізімдерінде 171 эмитенттің 787 корпоративтік облигацияларының шығарылымы болды (01.01.2026ж. – 154 эмитенттің 703 корпоративтік облигациялар шығарылымы).

Инвесторлардың негізгі санаттары бойынша 2026 жылғы шілдеде корпоративтік облигациялардың қайталама нарығында банктердің үлесі 23,0% (2026 жылғы маусымда – 33,9%), брокерлік-дилерлік ұйымдардың үлесі – 1,8% (3,1%), басқа институционалдық инвесторлардың үлесі – 8,5% (17,2%), басқа заңды тұлғалардың үлесі – 54,2% (29,4%), жеке тұлғалардың үлесі – 12,4% (16,3%) болды.

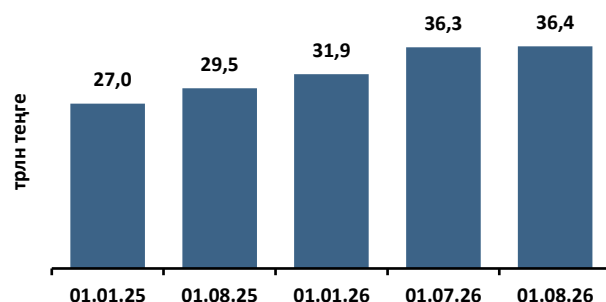
3.3. Мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы

KASE-де саудаланатын номинал бойынша мемлекеттік борыш сомасы 2026 жылғы шілдеде 0,4%-ға 36,4 трлн теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 14,2%-ға өсу) (3.5-сурет).

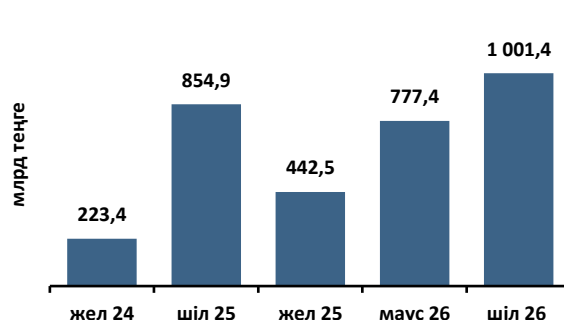
KASE-де мемлекеттік бағалы қағаздармен сауда-саттықтың жиынтық көлемі 2026 жылғы шілдеде өткен аймен салыстырғанда 28,8%-ға 1 001,4 млрд теңгеге дейін ұлғайды (3.6-сурет).

2026 жылғы шілдеде МБҚ бастапқы нарығында сауда-саттық көлемі 43,7%-ға немесе 831,4 млрд теңгеге дейін ұлғайды. Оның ішінде ҚР Қаржы министрлігі 750,4 млрд теңге тартып, өтелімділігі 13,99-18,93% болатын облигациялардың 9 шығарылымын орналастырды, он екі облыс пен Астана қаласының әкімдіктері мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру шеңберінде 81,0 млрд теңге тартты.

3.5-сурет. Номинал бойынша мемлекеттік борыш сомасы

3.6-сурет. Мемлекеттік бағалы қағаздармен сауда-саттық көлемі

2026 жылғы шілдеде МБҚ қайталама нарығында инвесторлардың негізгі санаттары бойынша банктердің үлесіне 59,4% (2026 жылғы маусымда – 59,9%), брокерлік-дилерлік

ұйымдардың үлесіне – 0,8% (1,0%), басқа институционалдық инвесторлардың үлесіне – 13,3% (15,9%), өзге заңды тұлғалардың үлесіне – 25,6% (22,4%), жеке тұлғалардың үлесіне – 0,9% (0,6%) тиесілі болды.

3.4. Ұжымдық инвестициялар нарығы

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша бағалы қағаздар нарығында 55 инвестициялық пай қоры, оның ішінде 24 аралық, 27 жабық, 2 ашық және 2 биржалық инвестициялық пай қоры болды (3.1-кесте).

3.1-кесте. Ұжымдық инвестициялар нарығының құрылымы

	01.01.25	01.01.26	01.07.26	01.08.26
Инвестициялық қорлар	73	74	63	61
Пай қорлары, оның ішінде	58	59	57	55
ИПҚ, АИПҚ	25	28	28	28
ЖИПҚ	33	31	29	27
Акционерлік, оның ішінде	15	15	6	6
ТИАИҚ	5	4	2	2

2026 жылғы шілдеде инвестициялық пай қорлары активтерінің көлемі негізінен бағалы қағаздар мен шетел валютасының әділ құнын теріс қайта бағалау есебінен 3,4%-ға 314,0 млрд теңгеге дейін азайды. Акционерлік инвестициялық қорлардың активтерін ескере отырып, барлық инвестициялық қорлар активтерінің мөлшері сол кезеңде 3,3%-ға 323,9 млрд теңгеге дейін азайды.

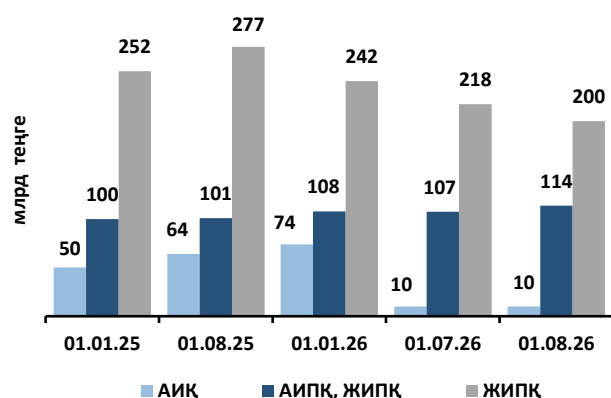
Инвестициялық пай қорларының активтер құрылымындағы ақша қаражаты 3,1 млрд теңгені құрап, өткен аймен салыстырғанда 44,6%-ға азайды.

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша инвестициялық пай қорларының негізгі активі бағалы қағаздар портфелі болып табылады, ол 255,9 млрд теңгені немесе жиынтық активтердің 81,5%-ға құрайды.

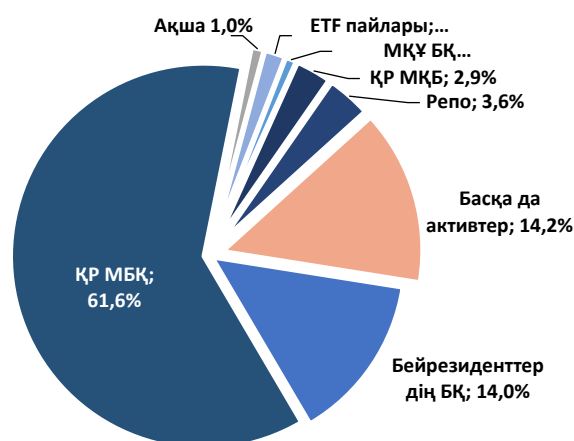
2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша инвестициялық пай қорларының портфеліндегі ҚР резидент эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары 193,6 млрд теңгені немесе жиынтық активтердің 61,6%-ын, бейрезидент эмитенттердің мемлекеттік емес бағалы қағаздары 26,9 млрд теңгені немесе жиынтық активтердің 8,6%-ын құрады. Сондай-ақ, активтердің құрамында 5,2 млрд теңге немесе жиынтық активтердің 1,7%-ы мөлшерінде инвестициялық қорлардың пайлары бар (3.8-сурет).

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша пай ұстаушылардың саны 11 801 жеке тұлғаны және 143 заңды тұлғаны құрады. Өткен аймен салыстырғанда пай ұстаушылардың саны 3 заңды тұлғаға ұлғайды және 12 жеке тұлғаға азайды.

3.7-сурет. Инвестициялық қорлардың активтері

3.8-сурет. Инвестициялық пай қорлары активтерінің құрылымы

3.5. Бағалы қағаздар нарығының институционалдық құрылымы

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша ҚР бағалы қағаздар нарығында 44 брокер және (немесе) дилер (17 банк және 27 банктік емес ұйым), 11 кастодиан-банк, 21 инвестициялық портфельді басқарушы, 6 трансфер-агент, сондай-ақ 3 инфрақұрылымдық ұйым: «Қазақстан қор биржасы» АҚ, «KASE клиринг орталығы» АҚ және «Бағалы қағаздар орталық депозитарийі» АҚ (бұдан әрі - Орталық депозитарий), сондай-ақ бірыңғай тіркеуші және сауда репозиторийі функцияларын орындаушы бар (3.2-кесте).

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша бағалы қағаздар нарығында қызметті жүзеге асыруға берілген лицензиялардың саны 86 дананы құрады.

3.2-кесте. Бағалы қағаздар нарығының құрылымы

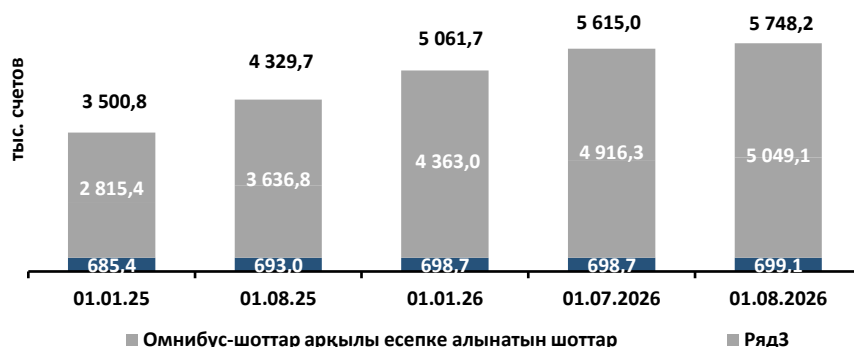
	01.01.25	01.01.26	01.07.26	01.08.26
Барлық брокер-дилерлер, оның ішінде:	40	42	44	44
банктер	16	16	17	17
оның ішінде I санаттағы	13	13	13	13
банктік емес ұйымдар	24	26	27	27
оның ішінде I санаттағы	24	25	26	26
Кастодиандар	11	11	11	11
Инвестициялық портфельді басқарушылар	21	21	21	21
Трансфер-агенттер	4	4	5	6
Бағалы қағаздармен сауда-саттықты ұйымдастырушы	1	1	1	1
БҚН-да қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша клиринг қызметі	2	2	2	2
Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі	1	1	1	1
Жиынтығы	80	82	85	86

Орталық депозитарийдің номиналды ұстау жүйесіндегі шоттардың саны 2026 жылғы шілдеде 2,4%-ға ұлғайды және 5 748,2 мың шотты құрады, оның ішінде:

- депонент клиенттердің қосалқы шоттарының саны 0,2%-ға 699,1 мың қосалқы шотқа дейін азайды (2026 жылдың басынан бері 0,1%-ға өсу);
- брокерлер ашқан және агрегатталған омнибус-шоттар арқылы есепке алынатын

жеке шоттардың саны 2,7%-ға 5 049,1 мыңға дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 15,7%-ға өсу).

3.9-сурет. Орталық депозитарийдің номиналды ұстау жүйесіндегі шоттардың саны

3.6. Брокерлер және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельді басқарушылардың қаржылық көрсеткіштері ⁷

Брокерлердің және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельді басқарушылардың жиынтық активтері 2026 жылғы шілдеде негізінен бағалы қағаздар портфелінің өсуі есебінен 2,3%-ға 645,7 млрд теңгеге дейін ұлғайды (2026 жылдың басынан бері 7,6%-ға өсу) (3.10-сурет).

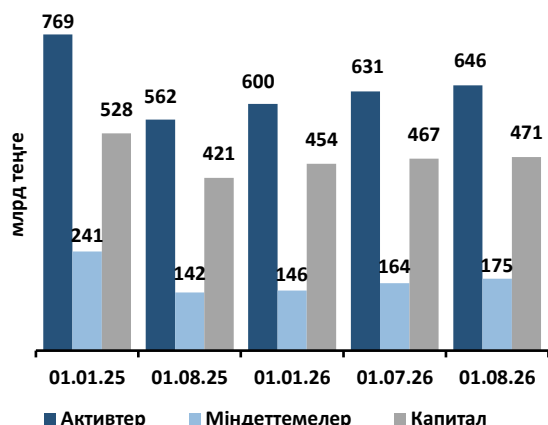
Брокерлердің және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельді басқарушылардың активтерінің құрылымында 2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша негізгі үлесті 394,0 млрд теңге мөлшерінде немесе жиынтық активтердің 61,0%-ын бағалы қағаздар портфелі алады (3.11-сурет). ҚР эмитенттерінің брокерлердің және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельді басқарушылардың портфеліндегі мемлекеттік емес бағалы қағаздары 234,5 млрд теңгені немесе 36,3%-ды, ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары 75,3 млрд теңгені немесе 11,7%-ды, шетелдік эмитенттердің мемлекеттік емес бағалы қағаздары 43,6 млрд теңгені немесе жиынтық активтердің 6,8%-ын құрады.

2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша міндеттемелердің жиынтық көлемі «РЕПО» операциялары бойынша жекелеген қатысушылардың алынған қарыздар бойынша міндеттемелерін ұлғайту есебінен өткен аймен салыстырғанда 6,5%-ға ұлғайып, 175,1 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бастап 20,1% - ға өсті) (3.10-сурет).

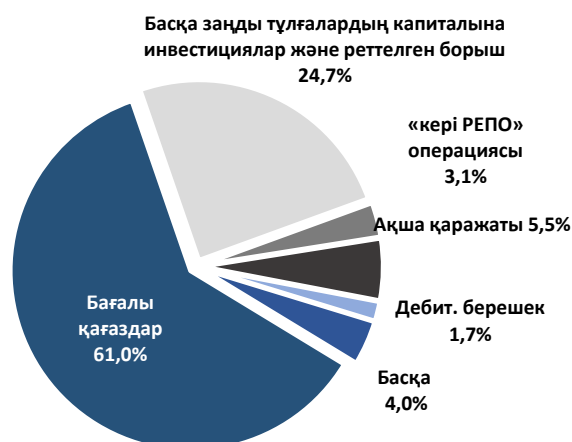
Брокерлердің және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельдерді басқарушылардың меншікті капиталы 2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша басым түрде бөлінбеген пайданың ұлғаюы нәтижесінде бір айда 0,9%-ға ұлғайып, 470,7 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері 3,6%-ға өсу).

⁷ ЕДБ ескермей қаржы көрсеткіштері бойынша ақпарат

3.10-сурет. Брокерлер және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельді басқарушылардың қаржылық көрсеткіштері

3.11-сурет. Брокерлер және (немесе) дилерлер және инвестициялық портфельді басқарушылар активтерінің құрылымы

Брокерлердің және (немесе) дилерлердің және инвестициялық портфельдерді басқарушылардың капиталындағы бөлінбеген пайда 2026 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша бір айда 2,2%-ға ұлғайып, 167,4 млрд теңгені құрады.

3.7. Қолданылған ықпал ету шаралары және санкциялар

Бағалы қағаздар эмитенттеріне қатысты 2026 жылғы шілдеде жазбаша ескерту түріндегі 4 шектеулі ықпал ету шаралары қолданылды.

Бағалы қағаздар эмитенттеріне қатысты шектеулі ықпал ету шаралары мен санкцияларды қолдануға әкеп соққан негізгі бұзушылық өз қызметі туралы ақпаратты ашуды реттейтін ҚР заңнамасының талаптарын сақтамау болып табылды.

2026 жылғы шілдеде бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушыларына қатысты жазбаша нұсқама түріндегі 3 қадағалап ден қою шарасы қолданылды және әкімшілік құқық бұзушылық туралы 2 хаттама құрылды.

Бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушының қадағалап ден қою шарасын қолдануға әкеп соққан бұзушылықтар уәкілетті органның жекелеген нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын орындамауда көрініс тапты.

3.8. Рұқсат беру қызметі

2026 жылғы шілдеде Агенттік бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың 9 басшы қызметкерін келісіп, сондай-ақ бағалы қағаздар нарығында қызметті жүзеге асыруға 1 лицензия және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыруға 1 лицензия берді. Сонымен қатар, 2 жабық инвестициялық пай қоры тоқтатылды.

4. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар (банктік емес сектор)

2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банктік емес секторы жекелеген көрсеткіштердің көп бағытты серпіні кезінде орнықты қаржылық жағдайды сақтап қалды. Ипотекалық ұйымдар кредиттік портфельді, меншікті капиталды және пайданы төмендету кезінде активтер мен міндеттемелерді көбейтті, ал БОЖЖҰ активтердің, кредиттік портфельдің, міндеттемелердің және меншікті капиталдың өсуін көрсетті. Сектор қатысушылары белгіленген пруденциялық нормативтерді сақтады, бұл олардың қаржылық орнықтылығының сақталуын көрсетеді.

4.1. Ипотекалық ұйымдар мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың ағымдағы жай-күйі

2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша ҚР банктік емес секторын 2 ипотекалық ұйым және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын 3 ұйым (бұдан әрі – БОЖЖҰ) ұсынады.

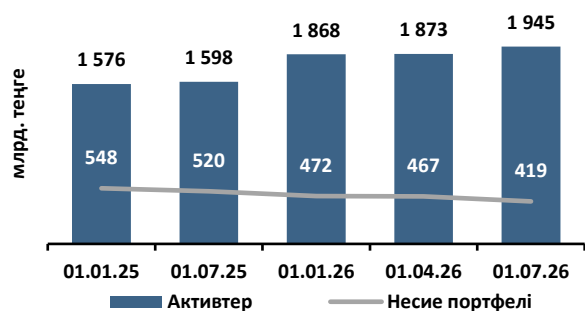
4.1-кесте. Банктік емес сектордың құрылымы

	01.01.2025	01.10.2025	01.01.2026	01.04.2026	01.07.2026
Ипотекалық ұйымдардың саны	2	2	2	2	2
Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың саны	3	3	3	3	3

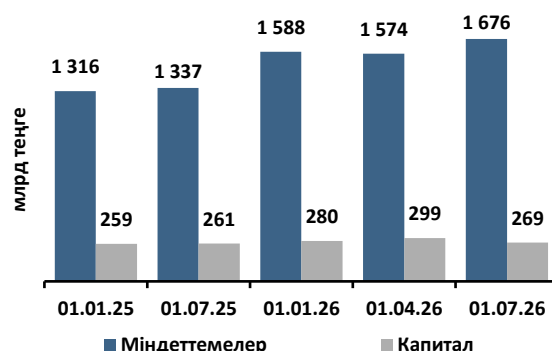
4.2. Ипотекалық ұйымдардың қаржылық көрсеткіштері

Ипотекалық ұйымдардың жиынтық активтері 2026 жылдың 2-тоқсанында 3,8%-ға ұлғайып, 1 945 млрд теңгеге дейін жетті (жыл басынан бері өсім 4,1%) (4.1-сурет).

4.1-сурет. Ипотекалық ұйымдардың активтері мен несие портфелі

4.2-сурет. Ипотекалық ұйымдардың міндеттемелері, капиталы

Ипотекалық ұйымдардың несие портфелі бағалы қағаздармен кері РЕПО операциялары көлемінің төмендеуі нәтижесінде 2026 жылдың 2-тоқсанында 10,3%-ға азайып, 418,6 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері төмендеу 11,4%).

Ипотекалық ұйымдардың міндеттемелері 2026 жылдың 2-тоқсанында айналысқа шығарылған бағалы қағаздар есебінен 6,5%-ға ұлғайып, 1 676 млрд теңгеге дейін жетті (2026 жылдың басынан бері өсім 5,6%) (4.2-сурет).

Ипотекалық ұйымдардың меншікті баланстық капиталы резервтік капиталдың азаюына байланысты 2026 жылдың 2-тоқсанында 10,4%-ға азайып, 269 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері төмендеу 4,2%).

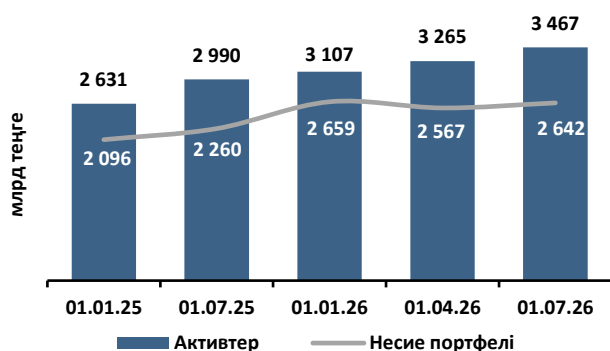
2026 жылдың 2-тоқсанының қорытындысы бойынша ипотекалық ұйымдардың таза пайдасы 24,7 млрд теңгені құрады, бұл 2025 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 22,5%-ға төмен (01.07.2025 ж. жағдай бойынша – 31,8 млрд теңге).

2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша ипотекалық ұйымдар пруденциялық нормативтерді, соның ішінде меншікті капиталдың жеткіліктілігін сақтап отыр.

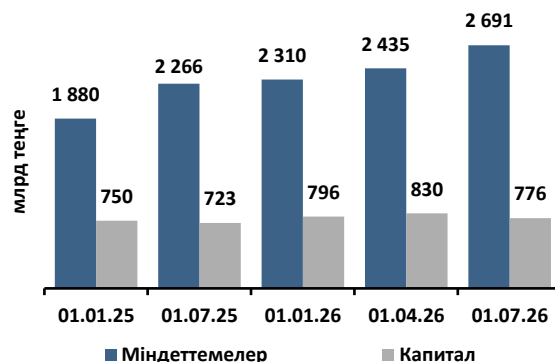
4.3. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың (бұдан әрі – БОЖТЖАҰ)⁸ қаржылық көрсеткіштері

БОЖТЖАҰ-ның жиынтық активтері 2026 жылдың 2-тоқсанының қорытындысы бойынша 6,2%-ға ұлғайып, 3 467 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері өсім 11,6%) (4.3-сурет).

4.3-сурет. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың активтері мен несие портфелі

4.4-сурет. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың міндеттемелері, капиталы

БОЖТЖАҰ-ның несие портфелі 2026 жылдың 2-тоқсанында 2,9%-ға ұлғайып, 2 642 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері төмендеу 0,6%).

БОЖТЖАҰ-ның міндеттемелері 2026 жылдың 2-тоқсанының қорытындысы бойынша негізінен тартылған салымдар есебінен 10,5%-ға ұлғайып, 2 691 млрд теңгеге до жетті (жыл басынан бері өсім 16,5%) (4.4-сурет).

БОЖТЖАҰ-ның меншікті баланстық капиталы 2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша 776 млрд теңгені құрады, бұл 2025 жылдың 2-тоқсанындағы сәйкес көрсеткіштен 7,3%-ға артық (01.07.2025ж. – 723 млрд теңге).

2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша БОЖТЖАҰ пруденциялық нормативтерді, соның ішінде меншікті капиталдың жеткіліктілігін сақтап отыр.

4.4 Қолданылған ықпал ету шаралары мен санкциялар

2026 жылдың 2-тоқсанында ипотекалық ұйымдар мен БОЖТЖАҰ-ға қатысты несие тарихы субъектісінің мәліметтерін несие бюросына уақтылы ұсынбауға, сондай-ақ банк операцияларын жүргізуге арналған лицензияны уақтылы қайта ресімдемеуге байланысты 32 айыппұл қолданылды.

⁸ Агроөнеркәсіп кешені саласындағы ұлттық басқарушы холдингтің еншілес ұйымдары және Ұлттық пошта операторы;

5. Микроқаржылық қызмет

2026 жылдың 2-тоқсанының қорытындысы бойынша микроқаржыландыру секторы тұтастай алғанда тұрақты қаржылық жағдайды сақтады. Активтер мен меншікті капиталдың өсуі несие портфелінің бірқалыпты қысқаруымен және 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар микрокредиттер деңгейінің төмендеуімен қатар жүрді, бұл несие портфелі сапасының жақсарғанын көрсетеді.

2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың (бұдан әрі – МҚҚЖҰ) саны 901 субъектіні құрайды, оның ішінде 214 микроқаржы ұйымы, 211 кредиттік серіктестік, 476 ломбард бар (5.1-кесте).

5.1-кесте. Микроқаржы секторының құрылымы

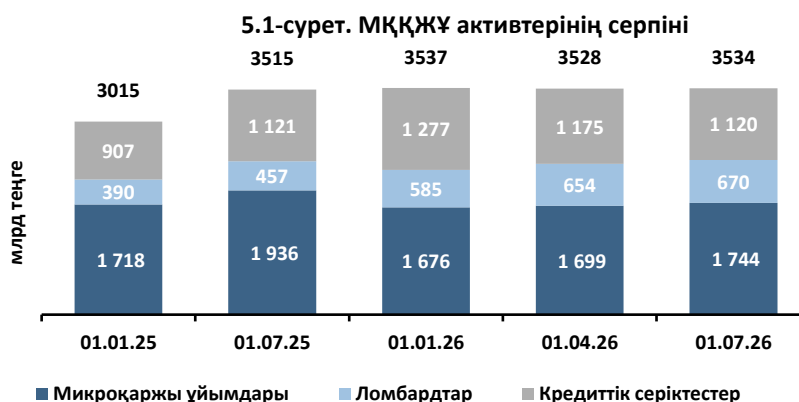
	01.01.2025	01.01.2026	01.04.2026	01.07.2026
МҚҚЖҰ барлығы	919	893	892	901
Микроқаржы ұйымдары	216	215	212	214
Кредиттік серіктестіктер	216	210	210	211
Ломбардтар	487	468	470	476

5.1. МҚҚЖҰ-ның қаржылық көрсеткіштері

Активтер, міндеттемелер, капитал⁹

МҚҚЖҰ-ның активтері 2026 жылдың 2-тоқсанында негізінен микрокредиттер бойынша қамтамасыз ету ретінде қабылданған мүліктен тұратын ломбардтар активтерінің 23 млрд теңгеге ұлғаюы есебінен 0,2%-ға ұлғайып, 3 534 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері төмендеу 0,1%) (5.1-сурет). МҚҚЖҰ активтерінің құрылымында ең көп үлес микроқаржы ұйымдарына – 1 744 млрд теңге немесе 49,4%, кредиттік серіктестіктерге – 1 120 млрд теңге немесе 31,7%, ломбардтарға – 670 млрд теңге немесе 18,9% тиесілі.

2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша МҚҚЖҰ-ның жиынтық активтерінде ең көп меншікті салмақты берілген микрокредиттер алады – 80,1% немесе 2 832 млрд теңге. Берілген микрокредиттер микроқаржы ұйымдары активтерінің 77,3%-ын, кредиттік серіктестіктер активтерінің 90,7%-ын және ломбардтар активтерінің 69,7%-ын құрайды.

МҚҚЖҰ-ның жиынтық міндеттемелері 2026 жылдың 2-тоқсанында өзге де міндеттемелер көлемінің ұлғаюы есебінен 0,2%-ға ұлғайып, 2 273 млрд теңгені құрады (5.2-

⁹ 01.07.2026ж. жағдай бойынша – алдын ала деректер

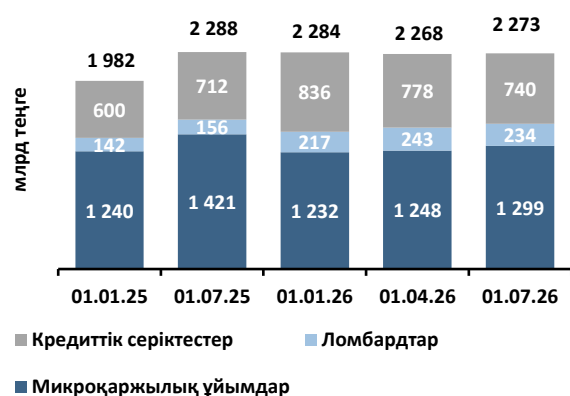
сурет) (2026 жылдың басынан бері төмендеу 0,5%). Бұл ретте, міндеттемелер құрылымындағы негізгі үлесті алынған қарыздар алады – 61,5% немесе 1 398 млрд теңге.

Микроқаржы ұйымдарының жиынтық міндеттемелері 1 299 млрд теңгені (МҚҚЖҰ-ның жиынтық міндеттемелерінің 57,1%-ы), кредиттік серіктестіктердің міндеттемелері – 740 млрд теңгені (32,6%), ломбардтардың міндеттемелері – 234 млрд теңгені (10,3%) құрады.

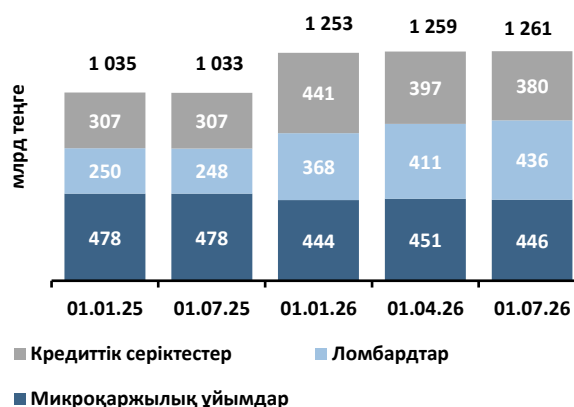
2026 жылдың 2-тоқсанының қорытындысы бойынша микроқаржыландыру секторының жиынтық меншікті капиталы МҚҚЖҰ-ның бөлінбеген таза кірісінің өсуі есебінен 0,2%-ға ұлғайып, 1 261 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері өсім 0,6%). МҚҚЖҰ-ның меншікті капиталы негізінен жарғылық капиталдан және бөлінбеген пайдадан қалыптасқан.

МҚҚЖҰ-ның меншікті капиталының құрылымында ең көп үлесті 446 млрд теңге немесе 35,3% сомасында микроқаржы ұйымдарының жиынтық меншікті капиталы алады. Ломбардтар мен кредиттік серіктестіктердің меншікті капиталы тиісінше 436 млрд теңгені немесе 34,5%-ды және 380 млрд теңгені немесе 30,1%-ды құрайды.

5.2-сурет. МҚҚЖҰ міндеттемелерінің серпіні

5.3-сурет. МҚҚЖҰ меншікті капиталының серпіні

5.2. МҚҚЖҰ-ның қарыз портфелі

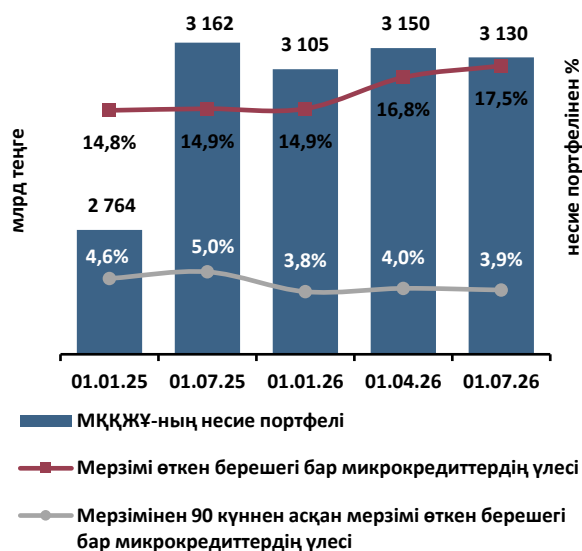
МҚҚЖҰ-ның жиынтық несие портфелі 2026 жылдың 2-тоқсанында негізінен 2026 жылдың 1-тоқсанымен салыстырғанда ломбардтардың микрокредиттер беру көлемінің 17,6%-ға төмендеуі есебінен 0,6%-ға азайып, 3 130 млрд теңгені құрады (2026 жылдың басынан бері өсім 0,8%) (5.4-сурет). МҚҚЖҰ микрокредиттерінің құрылымында бизнес субъектілеріне берілген микрокредиттердің үлесі 54,7%-ды, халыққа берілген микрокредиттер – 45,3%-ды құрады.

Бизнес субъектілеріне берілген микрокредиттер кредиттік серіктестіктер берген маусымдық қарыздардың өтелуіне байланысты заңды тұлғаларды микрокредиттеу көлемінің төмендеуі салдарынан 2026 жылдың 2-тоқсанында 1,0%-ға азайып, 1 712 млрд теңгені құрады.

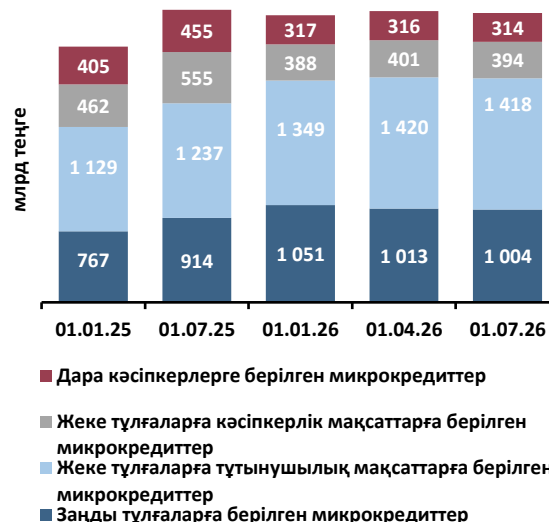
Халыққа берілген микрокредиттер негізінен ломбардтардың тұтынушылық микрокредиттерінің азаюы есебінен 2026 жылдың 2-тоқсанында 0,2%-ға азайып, 1 418 млрд теңгені құрады.

МҚҚЖҰ портфеліндегі 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар микрокредиттер деңгейі 2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша 3,9%-ды құрады (01.07.2025ж. – 4,9%). Жеке тұлғалардың портфелінде бұл көрсеткіш 5,1%-ды құрады (01.07.2025ж. – 7,4%).

5.4-сурет. МҚҚЖҰ несие портфелінің сапасы

5.5-сурет. Жеке және заңды тұлғаларға, сондай-ақ жеке кәсіпкерлерге берілген микрокредиттер

5.3. Қолданылған ықпал ету шаралары мен санкциялар

2026 жылдың 2-тоқсанында МҚҚЖҰ-ға қатысты анықталған бұзушылықтар қорытындысы бойынша 433 әкімшілік жаза қолданылды, оның ішінде 80 млн теңге сомасына 392 хаттама толтырылды, 41 ескерту жасалды, жазбаша нұсқамалар мен жазбаша ескертулер түріндегі 31 шектеулі ықпал ету шарасы қолданылды, 3 субъектінің (2 КС, 1 ломбард) лицензиясының қолданылуы тоқтатыла тұрды, 1 МҚҰ лицензиясынан айырылды.

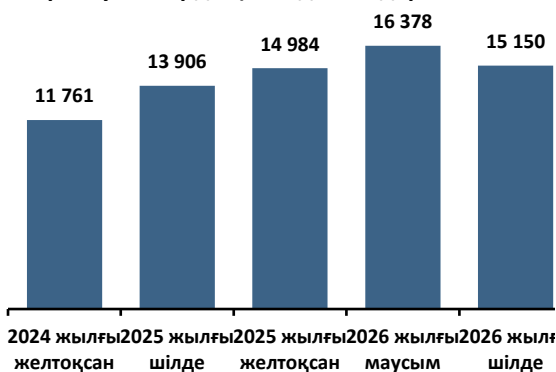
МҚҚЖҰ-ға қатысты ықпал ету шараларын қолдануға алып келген негізгі бұзушылықтар: ЖТСМ-ді асыра сілтеу немесе бұрмалап көрсету, БЖК-нің шекті мәнінен асырып жіберу, мерзімі өткен берешегі болған немесе ерікті түрде бас тартқан кезде микрокредиттер беру, несие бюросына мәліметтерді уақтылы ұсынбау, бұрмаланған реттеушілік есептілікті ұсыну, сондай-ақ пруденциялық нормативтерді сақтамау болып табылады.

6. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау

2026 жылғы шілдеде азаматтар мен бизнес тарапынан қаржы ұйымдарының қызметі мәселелері бойынша жолданымдар санының қысқаруы байқалды, бұл негізінен берешекті қайта құрылымдау мәселелері бойынша жолданымдар санының 10,8%-ға төмендеуі есебінен орын алды.

6.1. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың жолданымдарын талдау

6.1-сурет. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың жолданымдар саны

6.2-сурет. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың жолданымдар құрылымы

2026 жылғы шілдеде Агенттік жеке және заңды тұлғалардың қаржы ұйымдарының қызметі мәселелері бойынша 15 150 жолданымын қарады, бұл өткен аймен салыстырғанда 7,5%-ға аз.

Жолданымдардың ең көп үлесі жолданымдардың жалпы санының 50,0%-ы банк секторына (банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар) тиесілі болды.

Жолданымдардың қаржы нарығының өзге секторлары бойынша бөлінісі:

- микроқаржы ұйымдары – 33,9%;
- коллекторлық агенттіктер – 8,8%;
- сақтандыру нарығы – 3,8%;
- өзге ұйымдар – 3,5%.

Есепті кезеңдегі жолданымдардың негізгі мәселелері мыналар болды:

Банк және микроқаржы секторлары:

- берешекті қайта құрылымдау, соның ішінде төлемді кейінге қалдыру, ай сайынғы төлем мөлшерін төмендету мәселелері бойынша жолданымдар;
- мерзімі өткен берешекті өндіріп алу кезінде қоңыраулардың жиілігіне және этикалық нормаларының сақталуына шағымдар;
- қарыз алушыны адастыру салдарынан үшінші тұлғалардың шоттарына қарыз ресімдеу және ақша аудару;
- несие есебінің деректерімен, берешек мөлшерімен және оны есептеу тәртібімен келіспеу.

Сақтандыру нарығы:

- сақтандыру төлемінен бас тартумен немесе сақтандыру өтемінің мөлшерімен келіспеу;
- сақтандыру жағдайларын қарау және сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру мерзімдерінің бұзылуы;
- сақтандыру шарттарын жасасу, орындау және бұзу мәселелері;
- сақтандыру сыйлықақысының уақтылы қайтарылмауы.

Коллекторлық агенттіктер:

- қоңыраулардың жиілігіне және этикалық нормаларының сақталуына шағымдар;

- берешекті қайта құрылымдауға ықпал ету туралы жолданымдар;
- коллекторлық ұйым алдындағы берешек сомасымен келіспеу.

6.1-кесте. Қаралған жолданымдарды мәселенің сипаты бойынша бөлу

Мәселенің сипаты	2026ж. маусым		2026ж. шілде		Өзгеруі, %-бен
	саны	үлесі	саны	үлесі	
Қарызды өтеу бойынша мәселелерді реттеу	7 309	45%	6 523	43%	-10,8%
Заңнаманы түсіндіру	2 400	15%	2 674	18%	11,4%
Консультация беру және қызмет көрсету	1 775	11%	1 549	10%	-12,7%
Шоттардағы бұғаттаулар мен тыйым салулар	1 367	8%	1 160	8%	-15,1%
Кредиттік есеп деректерін даулау	1 258	8%	1 076	7%	-14,5%
Алаяқтық	330	2%	290	2%	-12,1%
Басқа да	1 939	12%	1 878	12%	-3,1%
Жолданымдардың барлығы	16 378	100%	15 150	100%	-7,5%

6.2. Қолданылған ықпал ету шаралары мен санкциялар

2026 жылғы шілдеде Агенттік анықталған бұзушылықтардың нәтижелері бойынша 4 жазбаша нұсқама, 12 ұсынымдық қадағалап ден қою шарасын (ҰҚДШ) қолданды және жалпы сомасы 13,9 млн теңгеге сомаға 26 хаттама бойынша 27 әкімшілік айыппұл тағайындады.

Оның ішінде екінші деңгейдегі банктерге қатысты 6 ҰҚДШ және 1 әкімшілік айыппұл, микроқаржы ұйымдарына қатысты 4 жазбаша нұсқама және 6 әкімшілік айыппұл, сақтандыру ұйымдарына қатысты 6 ҰҚДШ және 16 әкімшілік айыппұл, коллекторлық ұйымдарға қатысты 4 әкімшілік айыппұл салынды.

Агенттіктің қаржы ұйымдарына қатысты ықпал ету шаралары мен санкцияларды қолдануына әкеп соққан қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарының негізгі бұзушылықтарына өтініш берушінің жолданымына уақтылы жауап бермеу, төлем талаптарын орындау кезінде заңнама талаптарын бұзу, берешекті өндіріп алу бойынша қызметті жүзеге асыру кезінде заңнама талаптарын бұзу, көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру бойынша зиян мөлшерін бағалау туралы есепті уақтылы ұсынбау, сондай-ақ сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асырмау бөлігіндегі бұзушылықтар жатады.

6.3. Ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қайта қаржыландыру бағдарламасы

Ипотекалық тұрғын үй қарыздарын (ипотекалық қарыздарды) қайта қаржыландыруды/Ипотекалық тұрғын үй қарыздарын (ипотекалық қарыздарды) қайта қаржыландыру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) шеңберінде қосымша көмек шараларын көрсетуді 12 банк және 3 ұйым жүзеге асырады.

2004-2020 жылдар кезеңінде ипотекалық қарыз алған қарыз алушылардың жалғыз баспанасын сақтап қалуға бағытталған Бағдарламаның бірінші бөлігі шеңберінде банктер 2026 жылғы 1 тамызға 214,3 млрд теңге сомаға 33,3 мың қарызды қайта қаржыландырды.

Бағдарламаның екінші бөлігі 01.01.2016 жылға дейін берілген валюталық ипотекалық қарыздарды айырбастауға/қайта қаржыландыруға бағытталған. Бағдарламаның екінші бөлігін іске асыру 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталды. Бағдарламаның екінші бөлігін іске асыру кезеңінде банктер 114,4 млрд теңге сомаға 16,2 мың валюталық ипотекалық қарыздарды айырбастауды/қайта қаржыландыруды жүргізді.

Бағдарламаның үшінші бөлігі шеңберінде банктер қарыздары бұрын Бағдарлама шеңберінде қайта қаржыландырылған ХӨТ-қа жататын ипотекалық қарыз алушыларға

қосымша қаржылық қолдау шараларын көрсету бойынша жұмыс жүргізуде. Қолдау шаралары қарыз алушының берешегін азайту, өтеудің жеңілдетілген кестелерін белгілеу, сондай-ақ банк балансында тұрған жалғыз баспанасын қарыз алушының меншігіне қайтару түрінде көрсетіледі. 2026 жылғы 1 тамызға қосымша қолдау шаралары 101,2 млрд теңге сомаға 10,6 мың қарыз алушыға көрсетілді.